

393L0038

N:o L 199/84

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

9.8.93

NEUVOSTON DIREKTIIVI 93/38/ETY,

annettu 14 päivänä kesäkuuta 1993,

vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alan hankintoja koskevien
sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 57 artiklan 2 kohdan viimeisen virkkeen sekä 66, 100 a ja 113 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

toimii yhdessä Euroopan parlamentin kanssa ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

1. on tärkeää toteuttaa toimenpiteitä sisämarkkinoiden luomiseksi asteittain 31 päivään joulukuuta 1992 mennessä; sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan,
2. perustamissopimuksen 30 ja 59 artiklan mukaan tavaroiden vapaan liikkuvuuden sekä palvelujen tarjoamisen vapauden rajoitukset ovat kiellettyjä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alan tavaranhankintoja ja palveluhankintoja koskevien sopimusten yhteydessä,
3. Euratomin perustamissopimuksen 97 artiklassa kielletään kansallisuuteen perustuvien rajoitusten soveltaminen jäsenvaltion lainkäyttövallan alaisiin yhtiöihin, jotka haluavat osallistua tieteellisten tai teollisten ydinlaitosten rakentamiseen taikka niihin liittyvien palvelujen tarjoamiseen yhteisön alueella,
4. nämä tavoitteet edellyttävät myös kyseisillä aloilla toimivien hankintayksiköiden noudattamien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamista,
5. sisämarkkinoiden toteuttamista koskevassa valkoisessa kirjassa vahvistetaan toimintaohjelma ja aikataulu julkisten hankintojen avaamiseksi aloilla, jotka eivät kuulu julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1971 annetun neuvoston direktiivin

71/305/ETY ^(*) ja julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 21 päivänä joulukuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 77/62/ETY ^(*) soveltamisalaan,

6. sisämarkkinoiden toteuttamista koskevassa valkoisessa kirjassa vahvistetaan myös toimintaohjelma ja aikataulu julkisten palveluhankintojen avaamiseksi,
7. näihin aloihin kuuluvat vesi- ja energiahuollon ja liikenteen alat sekä direktiivin 77/62/ETY osalta teletoiminnan ala,
8. pääasiallinen syy näiden alojen jättämiseen soveltamisalan ulkopuolelle on ollut se, että kyseisiin palveluja tarjoaviin yksiköihin sovelletaan toisinaan julkisoi-keutta ja toisinaan yksityisoikeutta,
9. tarve varmistaa hankintojen todellinen avaaminen sekä sopimuksentekoa koskevien sääntöjen tasapuolinen soveltaminen näillä aloilla edellyttää kyseisten yksiköiden määrittelyä muun kuin niiden oikeudellisen aseman perusteella,
10. ratkaistavat sopimuksentekoa koskevat ongelmat ovat kyseisellä neljällä alalla samanluonteisia, joten niitä voidaan käsitellä samassa säädöksessä,
11. yhtenä pääasiallisena syynä siihen, etteivät näillä aloilla toimivat yksiköt kilpailuta hankintojaan yhteisönlaajuisesti, on markkinoiden, joilla kyseiset yksiköt toimivat, suljettu luonne, mikä johtuu kansallisten viranomaisten myöntämistä erityis- tai yksinoikeuksista, jotka koskevat toimituksia kyseistä palvelua tarjoaviin verkkoihin, kyseistä palvelua tarjoavien verkkojen saattamista saataville tai niiden hyödyntämistä, tietyn maantieteellisen alueen hyödyntämistä tietyyn tarkoitukseen sekä julkisten televerkkojen saattamista saataville, niiden ylläpitoa taikka julkisten telepalvelujen tarjoamista,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 337, 31.12.1991, s. 1

⁽²⁾ EYVL N:o C 176, 13.7.1992, s. 136 ja EYVL N:o C 150, 31.5.1993

⁽³⁾ EYVL N:o C 106, 27.4.1992, s. 6

^(*) EYVL N:o L 185, 16.8.1971, s. 5. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 89/440/ETY (EYVL N:o L 210, 21.7.1989, s. 1).

^(*) EYVL N:o L 13, 15.1.1977, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 88/295/ETY (EYVL N:o L 127, 20.5.1988, s. 1).

12. toinen merkittävä syy yhteisölaajuisen kilpailun puuttumiseen näiltä aloilta on, että erilaiset kansalliset viranomaiset voivat vaikuttaa näiden yksiköiden toimintaan eri tavoin, erityisesti omistamalla osuuksia näiden yksiköiden pääomasta tai olemalla edustettuina niiden hallinto-, johto- ja valvontaelimissä,
13. tätä direktiiviä ei sovelleta näiden yksiköiden toimintaan, joka ei liity vesi- ja energiahuollon, liikenteen tai teletoiminnan alaan tai joka kuitenkin näihin aloihin liittyvänakin on suoraan rajoittamattoman pääsyn markkinoilla vallitsevan kilpailun kohteena,
14. näiden yksiköiden olisi noudatettava vesihuoltoon liittyvässä toiminnassaan yhteisiä sopimuskentekoa koskevia säännöksiä; tiettyjen yksiköiden vesirakennushankkeisiin, maan kasteluun ja kuivaukseen tai jäteveden poistoon ja käsittelyyn liittyvä toiminta on tähän asti kuulunut direktiivien 71/305/ETY ja 77/62/ETY soveltamisalaan,
15. tavaranhankintoja koskevia sopimuksia varten ehdotetut sopimuskentekoa koskevat säännöt eivät kuitenkaan sovellu veden hankkimiseen, koska vesi on hankittava sen käyttöpaikan lähellä sijaitsevista lähteistä,
16. tiettyjen edellytysten täytyessä maantieteellisen alueen hyödyntämiseen öljyn, kaasun, hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsimiseksi tai talteen ottamiseksi voidaan soveltaa vaihtoehtoista järjestelmää, jolla voidaan saavuttaa sama hankintojen avaamisen tavoite; komission on varmistettava, että vaihtoehtoisen järjestelmän käyttöön ottavat jäsenvaltiot valvovat näiden edellytysten täyttymistä,
17. komissio on ilmoittanut tekevänsä ehdotukset toimenpiteiksi, joiden tarkoituksena on vuoteen 1992 mennessä poistaa rajojen yli tapahtuvan sähkönsiirron esteet; tavaranhankintoja koskevia sopimuksia varten ehdotetut sopimuskentekoa koskevat säännöt eivät mahdollista energian ja polttoaineiden hankinnan esteiden poistamista energiahuollon alalla; sen vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää kyseisiä hankintoja tämän direktiivin soveltamisalaan, joskin on muistettava, että neuvosto tarkastelee tilannetta uudelleen komission kertomuksen ja ehdotusten perusteella,
18. asetusten (ETY) N:o 3975/87⁽¹⁾ ja (ETY) N:o 3976/87⁽²⁾, direktiivin 87/601/ETY⁽³⁾ ja päätöksen 87/602/ETY⁽⁴⁾ tarkoituksena on lisätä kilpailua julkisia lentoliikennepalveluja tarjoavien yksiköiden välillä; sen vuoksi ei tällä hetkellä ole tarkoituksenmukaista sisällyttää kyseisiä yksiköitä tämän direktiivin soveltamisalaan, joskin on syytä tarkastella tilannetta myöhemmin uudelleen kilpailun kehityksen perusteella,
19. yhteisön laivaliikenteen kilpailun huomioon ottaen suurimmassa osassa tämän alan sopimuksista ei ole tarkoituksenmukaista noudattaa yksityiskohtaisia menettelyjä; lauttaliikennettä merellä harjoittavien laivaliikennöitsijöiden tilannetta on seurattava; tiettyjä viranomaisten tarjoamia rannikko- ja sisävesilauttaliikenteen palveluja ei enää ole syytä jättää direktiivien 71/305/ETY ja 77/62/ETY soveltamisalan ulkopuolelle,
20. tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävää toimintaa koskevien säännösten noudattamista olisi helpotettava,
21. palveluhankintoja koskevien sopimusten tekoa koskevien sääntöjen on oltava mahdollisimman yhdenmukaiset tässä direktiivissä tarkoitettuihin tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien sääntöjen kanssa,
22. palvelujen vapaan liikkuvuuden esteitä on vältettävä; sen vuoksi palvelujen suorittajat voivat olla joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä; tämä direktiivi ei kuitenkaan estä soveltamasta toiminnan tai ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevia kansallisia sääntöjä, jos nämä ovat yhteisön oikeuden mukaisia,
23. menettelysääntöjen soveltamista sekä seurantaan varten palvelujen alaa voidaan parhaiten kuvata jakamalla ne tiettyjä yhteisen nimikkeistön nimikkeitä vastaaviin luokkiin; tämän direktiivin liitteissä XVI A ja XVI B viitataan Yhdistyneiden Kansakuntien CPC-nimikkeistöön (yhteiseen tavaraluokitukseen); tulevaisuudessa tämä nimikkeistö todennäköisesti korvataan yhteisön nimikkeistöllä; on varauduttava mukauttamaan liitteiden XVI A ja XVI B viittaus CPC-nimikkeistöön vastaavasti,
24. tämä direktiivi koskee palvelujen suorittamista vain, jos se perustuu sopimukseen; direktiivi ei koske palvelujen suorittamista muilla perusteilla, kuten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten taikka työsuojelun perusteella,
25. perustamissopimuksen 130 f artiklan mukaan tutkimuksen ja kehityksen edistämiseksi voidaan vahvistaa Euroopan teollisuuden tieteellistä ja teknistä perustaa, ja julkisten hankintojen avaaminen auttaa osaltaan tämän tavoitteen toteutumista; osallistuminen tutkimusohjelmien rahoitukseen ei kuitenkaan kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan; näin ollen tämä direktiivi ei koske muita tutkimus- ja kehittämisspalveluja koskevia sopimuksia kuin niitä, joista saatava hyöty koituu yksinomaan hankintayksikölle käytettäväksi tämän omassa liiketoiminnassa, jos hankintayksikkö korvaa suoritettua palvelun kokonaan,
26. maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankintaa tai vuokrausta koskeviin

(1) EYVL N:o L 374, 31.12.1987, s. 1

(2) EYVL N:o L 374, 31.12.1987, s. 9

(3) EYVL N:o L 374, 31.12.1987, s. 12

(4) EYVL N:o L 374, 31.12.1987, s. 19

- sopimukseen liittyviä erityisiä ominaisuuksia, joiden vuoksi sopimuskentekoa koskevien sääntöjen soveltaminen niihin ei ole tarkoituksenmukaista,
27. välimies- ja sovittelupalveluja suorittavat oikeushenkilöt tai luonnolliset henkilöt nimetään tai valitaan tavallisesti menettelyillä, joihin sopimuskentekoa koskevia sääntöjä ei voida soveltaa,
28. tässä direktiivissä tarkoitettuina palveluhankintoja koskevinä sopimuksina ei pidetä arvopaperien tai muiden rahoitusvälineiden liikkeellelaskemista, hankintaa, myyntiä tai siirtoa koskevia sopimuksia,
29. tätä direktiiviä ei saa soveltaa salaisiksi julistettuihin sopimuksiin eikä sellaisiin sopimuksiin, jotka voivat vahingoittaa valtion keskeisiä turvallisuusetuja tai jotka tehdään muiden voimassa olevien kansainvälisten sopimusten tai kansainvälisten järjestöjen sääntöjen mukaan,
30. sopimukset, joissa on nimetty vain yksi hankintalähde, voidaan tietyissä olosuhteissa jättää kokonaan tai osittain tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle,
31. tämän direktiivin säännökset eivät saa vaikuttaa yhteisön tai jäsenvaltioiden olemassa oleviin kansainvälisiin velvoitteisiin,
32. soveltamisen ulkopuolelle olisi jätettävä tietyt sellaisen sidossuhteessa olevan yrityksen kanssa tehdyt palveluhankintoja koskevat sopimukset, jonka pääasiallisena palvelutoimintana on palvelujen suorittaminen ryhmälle, johon se kuuluu, eikä palvelujen pitäminen kaupan markkinoilla,
33. tämän direktiivin täysimittainen soveltaminen on rajoitettava siirtymäkauden ajaksi sellaisiin palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin, joiden osalta sen säännökset tekevät mahdolliseksi toteuttaa kaikki valtioiden välisen kaupan lisäämismahdollisuudet; muita palveluhankintoja koskevia sopimuksia on seurattava tietyn ajan ennen kuin tämän direktiivin täysimittaisesta soveltamisesta päätetään; tällä direktiivillä on luotava järjestelmä seurantaan varten; tämän järjestelmän on samalla tehtävä asianomaisille mahdolliseksi saada asiaa koskevaa tietoa,
34. tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroista tunnustamista koskevia yhteisön sääntöjä on sovellettava kun sopimuskenteko menettelyyn tai suunnittelukilpailuun osallistumiseksi on voitava esittää todistukset tietyistä pätevyystiedoista,
35. tuotteiden, rakennusurakoiden tai palvelujen selostuksissa on viitattava eurooppalaisiin eritelmiin; sen varmistamiseksi, että tuote, rakennusurakka tai palvelu soveltuu hankintayksikön tarkoittamaan käyttöön, viittauksia voidaan täydentää eritelmillä, jotka eivät kuitenkaan saa muuttaa eurooppalaisissa eritelmissä määriteltyjen yhden tai useamman teknisen ratkaisun luonnetta,
36. tämän direktiivin soveltamisalalla noudatetaan kansallisten standardien, teknisten eritelmien ja valmistusmenetelmien vastaavuuden ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteita,
37. yhteisön yritysten on päästävä kolmansien maiden palveluhankintojen markkinoille; jos näille markkinoille pääsy osoittautuu tosiasiallisesti tai oikeudellisesti rajoitetuksi, yhteisön on yritettävä korjata tilanne, ja on oltava mahdollista tietyin edellytyksin toteuttaa kyseisen kolmannen maan yritysten tai tästä maasta peräisin olevien tarjousten tässä direktiivissä tarkoitettuihin palveluhankintojen markkinoille pääsyä koskevia toimenpiteitä,
38. sopiessaan yhteisesti ehdokkaiden kanssa tarjousten vastaanottamisen määräajoista hankintayksiköiden on noudatettava syrjimättömyyden periaatetta; tällaisen sopimuksen puuttuessa on annettava asianmukaiset säännökset,
39. voi osoittautua hyödylliseksi lisätä siinä jäsenvaltiossa, jossa rakennusurakka aiotaan toteuttaa, voimassa olevien työsuojelua ja työoloja koskevien velvoitteiden avoimuutta,
40. olisi saatettava alueellista kehittämistä suosivat julkisyhteisöjen sopimusten tekoon liittyvät kansalliset säännökset yhteisön tavoitteiden sekä perustamissopimuksen periaatteiden mukaisiksi,
41. hankintayksiköt saavat hylätä poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset vasta pyydettyään kirjallisesti selvitykset yhteisöstä peräisin olevan tarjouksen pääkohdista,
42. yhteisöstä peräisin olevaa tarjousta on tietyin rajoituksin suosittava, kun kolmansista maista on saatu samanarvoisia tarjouksia,
43. tämä direktiivi ei saa haitata yhteisön asemaa parhailaan käytävissä tai tulevaisissa kansainvälisissä neuvotte- luissa,
44. näiden kansainvälisten neuvottelujen tulosten mukaisesti tätä direktiiviä on voitava soveltaa kolmansista maista peräisin oleviin tarjouksiin neuvoston päätöksen perusteella,
45. kyseisten hankintayksiköiden sovellettaviksi tarkoitettuihin säännöillä on luotava hyvien kauppatapojen kehys ja sallittava mahdollisimman suuri joustavuus,
46. tämän joustavuuden vastapainoksi ja keskinäisen luotamuksen edistämiseksi on taattava avoimuuden vähimmäistaso ja otettava käyttöön tarkoituksenmukaiset menetelmät tämän direktiivin soveltamisen seurantaan varten,

47. direktiivit 71/305/ETY ja 77/62/ETY on tarpeen mukauttaa tarkasti määriteltyjen soveltamisalojen rajaamiseksi; direktiivin 71/305/ETY soveltamisalaa ei ole syytä supistaa, paitsi vesihuollon ja teletoiminnan alojen sopimusten osalta; direktiivin 77/62/ETY soveltamisalaa ei ole syytä supistaa, paitsi tiettyjen vesihuollon alan sopimusten osalta; direktiivien 71/305/ETY ja 77/62/ETY soveltamisalaa ei kuitenkaan ole syytä ulottaa koskemaan sopimuksia, joita tekevät maa-, lento-, meri-, rannikko- tai sisävesiliikenteen harjoittajat, jotka taloudellisen toimintansa teollisesta tai kaupallisesta luonteesta huolimatta kuuluvat valtionhallintoon; tiettyjen valtionhallintoon kuuluvien maa-, lento-, meri-, rannikko- tai sisävesiliikenteen harjoittajien tekemien sopimusten, joiden tarkoituksena on yksinomaan julkisten palvelujen tarjoaminen, on kuitenkin kuuluttava näiden direktiivien soveltamisalaan,
48. tätä direktiiviä on tarkasteltava uudelleen saatujen kokemusten perusteella, ja
49. tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien alojen hankintojen avaaminen voi vaikuttaa kielteisesti Espanjan kuningaskunnan talouteen; Helleenien tasavallan ja Portugalin tasavallan taloudelta edellytetään vielä suurempia ponnistuksia; näille jäsenvaltioille on annettava riittävä lisäaika tämän direktiivin täytäntönpänoa varten,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO

Yleiset säännökset

1 artikla

Tässä direktiivissä:

- 1) 'viranomaisilla' tarkoitetaan valtiota, alueellisia tai paikallisia viranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia, yhden tai useamman edellä tarkoitettujen viranomaisen taikka julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä.
- 'Julkisoikeudellisella laitoksella' tarkoitetaan laitosta,
- joka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita eikä harjoita teollista tai kaupallista toimintaa,
 - joka on oikeushenkilö,
 - ja
 - jonka rahoituksesta suurin osa on peräisin valtiolta, alueellisilta tai paikallisilta viranomaisilta taikka muilta julkisoikeudellisilta laitoksilta tai jonka johto on näiden laitosten valvonnan alainen taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtio, alueellinen tai paikallinen viran-

omainen taikka muu julkisoikeudellinen laitos nimittää enemmän kuin puolet;

- 2) 'julkisella yrityksellä' tarkoitetaan yritystä, johon viranomaiset voivat suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella. Viranomaisilla katsotaan olevan määräysvalta, kun ne suoraan tai välillisesti:
- omistavat enemmistön kyseisen yrityksen merkitystä pääomasta
 - tai hallitsevat yrityksen osakkeisiin perustuvan äänioikeuden enemmistöä
 - tai voivat nimittää enemmän kuin puolet yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä;
- 3) 'sidossuhteessa olevalla yrityksellä' tarkoitetaan yritystä, jonka vuosittaiset tilinpäätökset konsolidoidaan hankintayksiköiden tilinpäätösten kanssa perustamissopimuksen konsolidoituja tilinpäätöksiä koskevan 54 artiklan 3 kohdan g alakohtaan perustuvan 13 päivänä kesäkuuta 1983 annetun seitsemannen neuvoston direktiivin 83/349/ETY (1) vaatimusten mukaisesti tai tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomien yksiköiden ollessa kyseessä yritystä, johon hankintayksikkö voi suoraan taikka välillisesti käyttää tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa taikka joka voi käyttää määräysvaltaa hankintayksikköön tai joka on hankintayksikkönä toisen yrityksen määräysvallan alainen omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen nojalla;

- 4) 'tavaranhankintoja, rakennusurakoita ja palveluhankintoja koskevilla sopimuksilla' tarkoitetaan rahallista vastiketta vastaan tehtyjä kirjallisia sopimuksia, jotka on tehty jonkun 2 artiklassa määritellyn hankintayksikön ja tavarantoimittajan, urakoitsijan tai palvelujen suorittajan välillä ja joiden tarkoituksena on:
- a) tavaranhankintoja koskevissa sopimuksissa tuotteiden osto, leasing-toiminta, vuokraus tai osamaksulla hankkiminen osto-optioin tai ilman niitä;
 - b) rakennusurakoita koskevissa sopimuksissa joko liitteessä XI tarkoitettujen talon- tai maanrakennusurakan toteuttaminen taikka sen suunnittelu ja toteuttaminen millä tahansa tavalla. Nämä sopimukset voivat lisäksi sisältää rakennusurakan toteuttamisessa tarvittavien tavaroiden ja palvelujen toimitukset;
 - c) palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa muu kuin a ja b alakohdan mukainen tarkoitus, lukuun ottamatta:

(1) EYVL N:o L 193, 18.7.1983, s. 15. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 90/605/ETY (EYVL N:o L 317, 16.11.1990, s. 60).

- i) maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankintaa tai vuokraustamilla tahansa rahoitusmuodolla taikka näihin liittyviä oikeuksia koskevia sopimuksia; tätä direktiiviä sovelletaan kuitenkin missä tahansa muodossa tehdyn hankinta- tai vuokrasopimuksen kanssa samanaikaisesti, ennen sitä tai sen jälkeen tehtäviin rahoituspalveluja koskeviin sopimuksiin,
- ii) puhelin-, teleksi-, radiopuhelin-, henkilöhuja ja satelliittiviestintäpalveluja koskevia sopimuksia,
- iii) välimies- ja sovittelupalveluja koskevia sopimuksia,
- iv) arvopaperien tai muiden rahoitusvälineiden liikkeellelaskemista, hankintaa, myyntiä ja siirtoa koskevia sopimuksia,
- v) työsopimuksia,
- vi) muita tutkimus- ja kehittämisspalveluja koskevia sopimuksia kuin niitä, joista saatava hyöty koituu yksinomaan hankintayksikölle käytettäväksi tämän liiketoiminnassa, jos hankintayksikkö korvaa suoritettun palvelun kokonaan.

Sopimuksia, jotka sisältävät palvelu- ja tavaranhankintoja on pidettävä tavaranhankintoja koskevin sopimuksina, jos tavaranhankintojen kokonaisarvo on suurempi kuin sopimuksen alaan kuuluvien palvelujen arvo;

- 5) 'puitesopimuksella' tarkoitetaan jonkun 2 artiklassa määritellyn hankintayksikön ja yhden tai useamman tavarantoimittajan, urakoitsijan tai palvelujen suorittajan välistä sopimusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn määräajan kuluessa tehtävien sopimusten ehdot, erityisesti hintojen osalta, ja tarvittaessa myös hankittavien määrien osalta;
- 6) 'tarjoajalla' tarkoitetaan tavarantoimittajaa, urakoitsijaa tai palvelujen suorittajaa, joka jättää tarjouksen, ja 'ehdokkaalla' henkilöä, joka pyytää kutsua osallistua rajoitettuun menettelyyn tai neuvottelumenettelyyn; palvelujen suorittaja voi olla luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, 2 artiklassa tarkoitettu hankintayksikkö mukaan luettuna;
- 7) 'avoimilla menettelyillä, rajoitetuilla menettelyillä ja neuvottelumenettelyillä' tarkoitetaan hankintayksiköiden noudattamia sopimusten tekomenettelyjä, joista:
 - a) avoimissa menettelyissä kaikki halukkaat tavarantoimittajat, urakoitsijat tai palvelujen suorittajat voivat jättää tarjouksia;
 - b) rajoitetuissa menettelyissä vain hankintayksikön kutsumat ehdokkaat voivat jättää tarjouksia;
 - c) neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö ottaa yhteyttä valitsemiinsa tavarantoimittajiin, urakoitsijoihin tai palvelujen suorittajiin ja niistä yhden tai useamman kanssa neuvottelee sopimuksen ehdoista;

- 8) 'tekniisillä eritelmillä' tarkoitetaan erityisesti tarjouskirjoihin sisältyviä tekniisiä vaatimuksia, joissa määritellään rakennusurakalta, materiaalilta, tuotteelta, tavara tai palvelulta vaadittavat ominaisuudet ja joiden avulla rakennusurakka, materiaali, tuote, tavara tai palvelu voidaan kuvailla puolueettomasti siten, että se täyttää hankintayksikön sille asettaman käyttötarkoituksen. Näihin tekniisiin vaatimuksiin voi kuulua laatu tai käyttöön soveltuvuus, turvallisuus, mitat sekä materiaaliin, tuotteeseen, tavarahan tai palveluun kohdistuvat vaatimukset laadunvarmistusjärjestelmän, termistön, tunnusten, testauksen ja testausmenettelmien, pakkauksen, merkitsemisen tai etiketöinnin osalta. Rakennusurakoiden osalta ne voivat myös sisältää sääntöjä, jotka koskevat rakennusurakan suunnittelua ja hinnoittelua, testausta, tarkastusta ja hyväksymistä sekä rakennusmenetelmiä tai -tekniikkaa ja kaikkia muita tekniisiä edellytyksiä, jotka hankintayksikkö voi yleisten tai erityisten määräysten nojalla asettaa valmiille työlle ja siihen kuuluville materiaaleille tai osille;

- 9) 'standardilla' tarkoitetaan tunnustetun standardointielimen toistuvaa tai jatkuvaa käyttöä varten hyväksymää tekniistä eritelmää, jonka noudattaminen ei pääsääntöisesti ole pakollista;

- 10) 'eurooppalaisella standardilla' tarkoitetaan Euroopan standardointikomitean (CEN) tai Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean (Cenélec) yhteisten sääntöjensä mukaisesti eurooppalaiseksi standardiksi (EN) tai yhdenmukaistamisasiakirjaksi (HD) hyväksymää standardia tai Euroopan telealan standardointilaitoksen (ETSI) omien sääntöjensä mukaisesti vahvistamaa eurooppalaista telealan standardia (ETS);

- 11) 'yhteisellä tekniisellä eritelmällä' tarkoitetaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistua jäsenvaltioiden kesken sovitulla menettelyllä laadittua yhtenäisen käytön varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa laadittua tekniistä eritelmää;

- 12) 'eurooppalaisella tekniisellä hyväksymisellä' tarkoitetaan myönteistä tekniistä lausuntoa tuotteen kelpoisuudesta tiettyyn käyttöön, joka perustuu rakennustyössä sovellettavien olennaisten vaatimusten täyttämiseen ottaen huomioon tuotteen perusominaisuudet ja sen nimenomaiset käyttö- ja soveltamisolosuhteet siten kuin rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetussa neuvoston direktiivissä 89/106/ETY⁽¹⁾ säädetään. Eurooppalaisen tekniisen hyväksymisen antaa jäsenvaltion tätä tarkoitusta varten hyväksymä toimielin;

- 13) 'eurooppalaisella eritelmällä' tarkoitetaan yhteistä tekniistä eritelmää, eurooppalaista tekniistä hyväksymistä tai eurooppalaisen standardin mukaista kansallista standardia;

(¹) EYVL N:o L 40, 11.2.1989, s. 12

- 14) 'yleisellä televerkolla' tarkoitetaan yleistä teletoinnin infrastruktuuria, joka tekee mahdolliseksi viestien välittämisen määriteltyjen verkon liityntäpisteiden välillä johtimia pitkin, mikroaalloilla, optisesti tai muulla sähkömagneettisella menetelmällä.

'Verkon liityntäpisteellä' tarkoitetaan sellaista fyysistä liitäntää ja sen teknistä liitäntäeritelmiä, joka on osa yleistä televerkkoa ja välttämätön yleiseen televerkkoon liittymiselle ja tehokkaalle viestinnälle siinä;

- 15) 'yleisillä telepalveluilla' tarkoitetaan telepalveluja, joiden tarjoamisen jäsenvaltiot ovat nimenomaan antaneet erityisesti yhden tai useamman teletoinnintayksikön tehtäväksi.

'Telepalveluilla' tarkoitetaan palveluja, joiden tuottaminen on kokonaan tai osittain signaalien välitystä ja reititystä yleisessä televerkossa televiestinnän menetelmien avulla, lukuun ottamatta televisiota ja yleisradio-toimintaa;

- 16) 'suunnittelukilpailuilla' tarkoitetaan kansallisia menettelyjä, joilla hankintaviranomainen voi hankkia pääasiassa arkkitehtuurin tai maanrakennuksen taikka tietojenkäsittelyn alalla suunnitelman tai ehdotuksen, jonka tuomaristo valitsee kilpailulla, jossa voidaan antaa palkintoja.

2 artikla

1. Tätä direktiiviä sovelletaan hankintayksiköihin, jotka

- a) ovat viranomaisia tai julkisia yrityksiä ja harjoittavat jotakin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa;
- b) jos ne eivät ole viranomaisia tai julkisia yrityksiä, harjoittavat toiminnoissaan yhtä tai useampaa 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja toimivat jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämällä erityis- tai yksinoikeudella.

2. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa on:

- a) sellaisten pysyvien verkkojen saattaminen saataville tai ylläpito, joiden tarkoituksena on tarjota:

- i) juomaveden
tai
ii) sähkön
tai
iii) kaasun tai lämmön

tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä julkisia palveluja, tai juomaveden, sähkön, kaasun tai lämmön toimittaminen sellaisiin verkkoihin;

- b) maantieteellisen alueen hyödyntäminen:

- i) öljyn, kaasun, hiilen tai muiden kiinteiden polttoainesten etsimiseksi tai talteen ottamiseksi,
tai
ii) lentokenttien, meri- tai sisävesisatamien taikka muiden tilojen saattamiseksi lento-, meri- tai sisävesiliikenteen harjoittajien saataville;

- c) sellaisten verkkojen ylläpito, joiden tarkoituksena on tarjota julkisia kuljetuspalveluja rautateitse, automatisoiduin järjestelmin, raitioiteitse, johdinautoilla, linja-autoilla tai kaapeliradoilla.

Kuljetuspalvelujen verkon katsotaan olevan kyseessä, kun palvelua tarjotaan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen asettamien edellytyksin, kuten liikennöitäviä linjoja, käytettävissä olevaa kuljetuskapasiteettia tai vuorotiheyttä koskevin edellytyksin;

- d) yleisten televerkkojen saattaminen saataville tai ylläpito taikka yhden tai useamman yleisen telepalvelun tarjoaminen.

3. Sovellettaessa 1 kohdan b alakohtaa 'erityis- tai yksinoikeuksilla' tarkoitetaan oikeuksia, jotka perustuvat kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen lain, asetuksen tai hallinnollisen määräyksen nojalla myöntämään toimilupaan, jolla varataan 2 kohdassa määritellyn toiminnan harjoittaminen yhdelle tai useammalle yksikölle.

Hankintayksiköllä katsotaan olevan erityis- tai yksinoikeudet erityisesti, jos:

- a) 2 kohdassa tarkoitettujen verkkojen tai laitteistojen rakentamista tai laitteistojen saataville saattamista varten se voi suorittaa julkisen pakkolunastuksen tai käyttöönoton taikka sijoittaa verkkoon kuuluvia laitteita maan päälle, maan alle ja yleisen tien yläpuolelle;
- b) 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa yksikkö toimittaa juomavettä, sähköä, kaasua tai lämpöä verkkoon, jota ylläpitää kyseisen valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämät erityis- tai yksinoikeudet saanut yksikkö.

4. Julkisten linja-autokuljetuspalvelujen tarjoamista ei pidetä 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuna toimintana, jos muut yksiköt voivat vapaasti tarjota samoja palveluja joko yleisesti tai tietyllä maantieteellisellä alueella samoin edellytyksin kuin hankintayksiköt.

5. Muun hankintayksikön kuin viranomaisen suorittamaa juomaveden, sähkön, kaasun tai lämmön toimittamista yleisön palvelemiseen tarkoitettuihin verkkoihin ei pidetä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna toimintana, jos:

- a) juomaveden tai sähkön osalta:

— kyseinen yksikkö tuottaa juomavettä tai sähköä, koska niiden kulutus on välttämätöntä jonkin muun kuin 2 kohdassa tarkoitettujen toiminnan harjoittamista varten,

ja

— toimittaminen yleiseen verkkoon johtuu vain yksikön omasta kulutuksesta eikä ole ylittänyt 30 prosenttia yksikön juomaveden tai energian kokonaistuotannosta laskettuna viimeksi kuluneiden kolmen vuoden tuotannon keskimäärän mukaan, kuluva vuosi mukaan luettuna;

b) kaasun tai lämmön osalta:

- kyseisen yksikön suorittama kaasun tai lämmön tuottaminen on välttämätön seuraus muusta kuin 2 kohdassa tarkoitettusta toiminnasta,
- ja
- yleiseen verkkoon toimittaminen tapahtuu vain kyseisen tuotannon taloudelliseksi hyödyntämiseksi ja vastaa enintään 20 prosenttia yksikön liikevaihdosta laskettuna viimeksi kuluneiden kolmen vuoden keskimäärän mukaan, kuluva vuosi mukaan luettuna.

6. Liitteissä I—X lueteltujen hankintayksiköiden on täytettävä edellä säädetyt edellytykset. Sen varmistamiseksi, että luettelot ovat mahdollisimman täydelliset, jäsenvaltioiden on ilmoitettava luetteloissaan tapahtuneista muutoksista komissiolle. Komissio tarkistaa liitteitä I—X noudattaen 40 artiklassa säädettyä menettelyä.

3 artikla

1. Jäsenvaltio voi pyytää komissiota säätämään, että maantieteellisten alueiden hyödyntämistä öljyn, kaasun, hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsimiseksi tai talteen ottamiseksi ei pidetä 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettuna toimintana tai että yksiköiden ei katsota harjoittavan yhtä tai useampaa tällaista toimintaa 2 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin erityis- ja yksinoikeuksiin, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät näitä toimintoja koskevien kansallisten säännösten mukaan:

- a) haettaessa toimilupaa hyödyntää tällaista maantieteellistä aluetta on muiden yksiköiden voitava hakea samanlaista toimilupaa samoin edellytyksin kuin hankintayksiköt;
- b) tiettyä toimintaa harjoittavien yksiköiden tekninen ja taloudellinen suorituskyky on todettava ennen toimiluvan saamisesta kilpailevien ehdokkaiden ansioiden arviointia;
- c) toimilupa näiden toimintojen harjoittamiseen on myönnettävä suunniteltuja etsintä- tai talteenottokeinoja koskevilla puolueettomilla perusteilla, jotka on vahvistettava ja julkaistava ennen toimilupahakemusten tekemistä; näitä perusteita on sovellettava syrjimättömästi;
- d) kaikki toiminnan harjoittamista tai sen lopettamista koskevat edellytykset ja vaatimukset, mukaan lukien säännökset, jotka koskevat toiminnan harjoittamiseen, maksuihin ja osuuksiin yksiköiden pääomasta tai tuotosta liittyviä velvoitteita, on vahvistettava ja saatettava saataville ennen kuin toimilupahakemukset on tehty, ja niitä on sovellettava syrjimättömästi; näitä edellytyksiä ja vaatimuksia koskevia muutoksia on sovellettava kaikkiin yksiköihin, joita asia koskee, ja ne on tehtävä syrjimättömästi; toiminnan harjoittamiseen liittyvät velvoitteet on kuitenkin tarpeen vahvistaa vasta välittömästi ennen toimiluvan myöntämistä;
- ja
- e) hankintayksiköitä ei velvoiteta minkään lain, asetuksen, hallinnollisen määräyksen, sopimuksen tai yhteisym-

märykseen perustuvan järjestelyn perusteella antamaan tietoja yksikön suunnitelluista tai nykyisistä hankintalähteistä, paitsi kansallisten viranomaisten pyynnöstä ja yksinomaan perustamissopimuksen 36 artiklassa mainittuihin tarkoituksiin.

2. Jäsenvaltioiden, jotka soveltavat 1 kohtaa, on huolehdittava toimiluvan myöntämisen yhteydessä asetettavilla edellytyksillä tai muilla asianmukaisilla toimenpiteillä, että kukin yksikkö:

- a) noudattaa syrjimättömyyden ja kilpailun periaatteita tehdessään tavaranhankintoja, rakennusurakoita ja palveluhankintoja koskevia sopimuksia, erityisesti saatuaan yritysten saataville tietoja suunnitelluista hankinnoista;
- b) toimittaa komissiolle tiedot sopimusten tekemisestä edellytyksin, jotka tämä määrittelee 40 artiklan mukaisesti.

3. Edellä 1 kohdan a, b ja c alakohtaa ei sovelleta yksittäisiin yksinoikeuksiin tai toimilupiin, jotka myönnetään ennen sitä päivää, jona jäsenvaltiot alkavat 45 artiklan mukaisesti soveltaa tätä direktiiviä, jos muut yksiköt kyseisenä päivänä voivat ilman syrjintää ja puolueettomien perusteiden arvioituina, hakea toimilupaa hyödyntää maantieteellisiä alueita öljyn, kaasun, hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsimiseksi tai talteenottamiseksi. Edellä 1 kohdan d alakohtaa ei sovelleta, jos edellytykset ja vaatimukset on vahvistettu tai niitä on sovellettu taikka muutettu ennen edellä tarkoitettua päivää.

4. Jäsenvaltion, joka aikoo soveltaa 1 kohtaa, on ilmoitettava asiasta komissiolle. Tässä tarkoituksessa sen on toimitettava komissiolle tiedoksi voimassa olevat lait, asetukset, hallinnolliset määräykset, sopimukset tai yhteisymmärrykseen perustuvat järjestelyt, jotka koskevat 1 ja 2 kohdassa lueteltujen edellytysten täyttymistä.

Komissio tekee päätöksensä 40 artiklan 5—8 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Se julkaisee päätöksensä perusteluineen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Komissio antaa neuvostolle vuosittain tämän artiklan täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen ja tarkastelee uudelleen sen soveltamista 44 artiklassa säädettyssä kertomuksessa.

4 artikla

1. Tavaranhankintoja, rakennusurakoita ja palveluhankintoja koskevia sopimuksia tehdessään tai suunnittelukilpailuja järjestäessään hankintayksiköiden on noudatettava tämän direktiivin säännöksiin mukautettuja menettelyjä.

2. Hankintayksiköiden on huolehdittava, ettei ketään tavarantoimittajaa, urakoitsijaa tai palvelujen suorittajaa syrjitä.

3. Toimittaessaan teknisiä eritelmiä niistä kiinnostuneille tavarantoimittajille, urakoitsijoille tai palvelujen suorittajille sekä kelpuuttaessaan ja valitessaan tavarantoimittajia, urakoitsijoita tai palvelujen suorittajia sekä tehdessään sopimuksia hankintayksiköt voivat asettaa vaatimuksia antamiensa tietojen luottamuksellisuuden suojaamiseksi.

4. Tällä direktiivillä ei rajoiteta tavarantoimittajien, urakoitsijoiden tai palvelujen suorittajien oikeutta vaatia hankintayksikköä kansallisen lainsäädännön mukaisesti ottamaan huomioon niiden antamien tietojen luottamuksellisuuden.

5 artikla

1. Hankintayksiköt voivat pitää puitesopimusta 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna sopimuksena ja tehdä sen tämän direktiivin säännösten mukaisesti.

2. Jos hankintayksiköt ovat tehneet puitesopimuksen tämän direktiivin säännösten mukaisesti, ne voivat soveltaa 20 artiklan 2 kohdan i alakohtaa tehdessään tähän puitesopimukseen perustuvia sopimuksia.

3. Jos puitesopimusta ei ole tehty tämän direktiivin säännösten mukaisesti, hankintayksiköt eivät voi soveltaa 20 artiklan 2 kohdan i alakohtaa.

4. Hankintayksiköt eivät saa käyttää puitesopimuksia väärin estääkseen, rajoittaakseen tai vääristääkseen kilpailua.

6 artikla

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta sopimuksiin eikä suunnittelukilpailuihin, joita hankintayksiköt tekevät tai järjestävät muutoin kuin 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua toiminnan harjoittamiseksi tai kyseisen toiminnan harjoittamiseksi kolmannessa maassa siten, ettei yhteisön sisäistä verkkoa tai maantieteellistä aluetta käytetä.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan kuitenkin myös sopimuksiin tai suunnittelukilpailuihin, jotka 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittava yksikkö tekee tai järjestää ja jotka liittyvät:

a) vesirakennushankkeisiin, maan kasteluun tai kuivaukseen, jos juomavedeksi hankittavan veden osuus on suurempi kuin 20 prosenttia näissä hankkeissa taikka kastelu- tai kuivausjärjestelmissä saataville saatettavan veden koko määrästä;

tai

b) jäteveden poistoon tai käsittelyyn.

3. Hankintayksiköiden on ilmoitettava komissiolle sen pyynnöstä sellaisesta toiminnasta, jota ne pitävät 1 kohdan perusteella soveltamisalaan kuulumattomana. Komissio voi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* määräjain julkaista tiedoksi yleisölle luettelot niistä toiminnan ryhmistä, joita se pitää soveltamisalaan kuulumattomina. Tällöin komissio ottaa huomioon tietojen kaupallisen arkaluontoisuuden, josta hankintayksiköt ovat tietoja antaessaan huomauttaneet.

7 artikla

1. Tämän direktiivin säännöksiä ei sovelleta sopimuksiin, joiden tarkoituksena on jälleenmyynti tai vuokraus

kolmannelle, jos hankintayksiköllä ei ole erityis- tai yksinoikeutta myydä tai vuokrata näiden sopimusten kohdetta ja muut yksiköt voivat myydä tai vuokrata sen samoin edellytyksin kuin hankintayksiköt.

2. Hankintayksiköiden on annettava komissiolle sen pyynnöstä tiedoksi kaikki tuotteiden ja toimintojen ryhmät, joita ne pitävät 1 kohdan mukaan soveltamisalaan kuulumattomina. Komissio voi määräjain *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaista tiedoksi luettelot tuotteiden ja toimintojen ryhmistä, joita se pitää soveltamisalaan kuulumattomina. Tällöin komissio ottaa huomioon tietojen kaupallisen arkaluontoisuuden, josta hankintayksiköt ovat tietoja antaessaan huomauttaneet.

8 artikla

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta sopimuksiin, joita 2 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittava hankintayksikkö tekee hankinnoistaan, jotka on tarkoitettu yksinomaan telepalvelun tai -palvelujen tarjoamisen varmistamiseksi, jos muut yksiköt voivat tarjota samoja palveluja samalla maantieteellisellä alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin.

2. Hankintayksiköiden on annettava komissiolle sen pyynnöstä tiedoksi sellaiset palvelut, joita ne pitävät 1 kohdan perusteella soveltamisalaan kuulumattomina. Komissio voi määräjain *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaista tiedoksi luettelot palveluista, joita se pitää soveltamisalaan kuulumattomina. Tällöin komissio ottaa huomioon tietojen kaupallisen arkaluontoisuuden, josta hankintayksiköt ovat tietoja antaessaan huomauttaneet.

9 artikla

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

a) sopimuksiin, jotka liitteessä I luetellut hankintayksiköt tekevät veden hankkimiseksi;

b) sopimuksiin, jotka liitteissä II—V luetellut hankintayksiköt tekevät joko energian tai energian tuottamiseen käytettävien polttoaineiden hankkimiseksi.

2. Neuvosto tarkastelee uudelleen 1 kohdan säännöksiä saatuaan komission kertomuksen aiheellisine ehdotuksineen.

10 artikla

Tätä direktiiviä ei sovelleta sopimuksiin, jotka jäsenvaltio on julistanut salaisiksi tai joiden toteuttaminen edellyttää kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevien lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisia erityisiä turvatoimia, tai jos kyseisen valtion keskeiset turvallisuusedut sitä vaativat.

11 artikla

Tätä direktiiviä ei sovelleta palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin, joissa sopimuspuolena oleva yksikkö on itse julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemistekniikoiden yhteensovittamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/50/ETY (1) 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen ja jotka perustuvat tälle viranomaiselle perustamissopimuksen mukaisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla annettuun yksinoikeuteen.

12 artikla

Tätä direktiiviä ei sovelleta sopimuksiin, joita koskevat eri menettelysäännöt ja jotka perustuvat:

- 1) perustamissopimuksen mukaiseen jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan väliseen kansainväliseen sopimukseen, joka koskee tavaranhankintoja, rakennusurakoita, palveluhankintoja tai suunnittelukilpailuja allekirjoittajavaltioiden yhteisen hankkeen toteuttamiseksi hyödyntämiseksi; kukin sopimus on toimitettava komissiolle, joka voi kuulla asiassa joko päätöksellä 71/306/ETY (2) perustettua julkisyhteisöjen sopimuksia käsittelevää neuvoo-antavaa komiteaa, tai jos kyseiset sopimukset koskevat 2 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavien yksikköiden sopimuksia, 39 artiklassa säädettyä neuvoo-antavaa telehankintakomiteaa;
- 2) jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa toimivia yrityksiä koskevaan joukkojen sijoittamiseen liittyvään kansainväliseen sopimukseen;
- 3) kansainvälisen järjestön erityiseen menettelyyn.

13 artikla

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin, jotka:

- a) hankintayksikkö tekee sidossuhteessa olevan yrityksen kanssa;
- b) useista hankintayksiköistä koostuva, 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittava yhteisyritys tekee jonkin hankintayksikön tai johonkin näistä hankintayksiköistä sidossuhteessa olevan yrityksen kanssa,

jos vähintään 80 prosenttia tämän yrityksen yhteisössä kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana palvelujen alalla saavuttamasta keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu näiden palvelujen tarjoamisesta yrityksille, joihin se on sidossuhteessa.

(1) EYVL N:o L 209, 24.7.1992, s. 1

(2) EYVL N:o L 185, 16.8.1971, s. 15. Päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä 77/63/ETY (EYVL N:o L 13, 15.1.1977, s. 15).

Kun useampi kuin yksi hankintayksikköön sidossuhteessa oleva yritys suorittaa samaa palvelua tai vastaavia palveluja, on otettava huomioon näiden yritysten tarjoamista palveluista muodostuva kokonaisliikevaihto yhteisössä.

2. Hankintayksikköiden on ilmoitettava komissiolle sen pyynnöstä seuraavat 1 kohdan säännösten soveltamiseen liittyvät tiedot:

- kyseisten yritysten nimet,
- tarkoitettujen palveluhankintoja koskevien sopimusten luonne ja arvo,
- komission tarpeellisina pitämät tiedot sen osoittamiseksi, että hankintayksikön ja sopimuspuoleksi valitun yrityksen väliset suhteet täyttävät tämän artiklan vaatimukset.

14 artikla

1. Tätä direktiiviä sovelletaan sopimuksiin, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään:

- a) 400 000 ecua tavaranhankintoja ja palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta, jotka 2 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavat hankintayksiköt ovat tehneet;
- b) 600 000 ecua tavaranhankintoja ja palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta, jotka 2 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavat hankintayksiköt ovat tehneet;
- c) 5 000 000 ecua rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta.

2. Palveluhankintaa koskevan sopimuksen ennakoitua arvoa laskettaessa hankintayksikön on sisällytettävä arvioon palvelujen suorittajalle maksettava kokonaiskorvaus 3—13 kohdassa tarkoitettut tiedot huomioon ottaen.

3. Rahoituspalveluja koskevien sopimusten ennakoitua arvoa laskettaessa on otettava huomioon:

- vakuutuspalveluista maksettavat vakuutusmaksut,
- pankkipalveluista ja muista rahoituspalveluista maksettavat maksut, palkkiot, korot ja muut korvaukset,
- suunnittelua sisältävistä sopimuksista maksettavat maksut tai palkkiot.

4. Jos sopimus koskee leasing-toimintaa, vuokrausta tai osamaksukauppaa, sopimuksen arvon määrittämisestä on käytettävä:

- a) määräaikaisten, enintään 12 kuukautta voimassa olevien sopimusten ennakoitua sopimuksen voimassaolon aikaista kokonaisarvoa tai enemmän kuin 12 kuukautta voimassa olevien sopimusten kokonaisarvoa, johon sisältyy ennakoitu jäännösarvo;
- b) määräämättömäksi ajaksi tehtyjen sopimusten tai sopimusten, joiden voimassaoloa ei voida määrittää, osalta neljän ensimmäisen vuoden aikana erääntyvien maksuerien ennakoitua kokonaisarvoa.

5. Jos palveluhankintoja koskevasta sopimuksesta ei käy ilmi kokonaishintaa, sopimuksen ennakoitun arvon määrittämisperusteena on käytettävä:

- määräaikaisten, enintään 48 kuukautta voimassa olevien sopimusten voimassaolon aikaista kokonaisarvoa,
- määräämättömäksi ajaksi tehtyjen tai enemmän kuin 48 kuukautta voimassa olevien sopimusten kuukausiarvoa kerrottuna 48:lla.

6. Jos suunniteltuun tavaranhankintoja tai palveluhankintoja koskevaan sopimukseen sisältyy nimenomaisia optioehtoja, sopimuksen arvon määrittämisperusteena on käytettävä oston, leasing-toiminnan, vuokrauksen tai osamaksukaupan suurinta sallittua kokonaisarvoa optioehdot mukaan luettuina.

7. Jos tavarat tai palvelut hankitaan tietyn ajan kuluessa tekemällä useita sopimuksia yhden tai useamman tavarantoimittajan tai palvelujen suorittajan kanssa tai tekemällä uudistettavia sopimuksia, sopimuksen arvon määrittämisperusteena on käytettävä:

- a) viimeksi kuluneiden varainhoitovuoden tai 12 kuukauden aikana tehtyjen samanlaisten sopimusten kokonaisarvoa, mahdollisuuksien mukaan oikaistuna seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten mukaisesti;
- tai
- b) niiden sopimusten yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäisen sopimuksen tekemistä seuraavien 12 kuukauden aikana tai koko sopimuksen voimassaolokautena, jos se on pitempi kuin 12 kuukautta.

8. Sekä palveluhankintoja että tavaranhankintoja sisältävän sopimuksen ennakoitun arvon määrittämisperusteena on käytettävä palvelujen ja tavaroiden kokonaisarvoa niiden osuuksista riippumatta. Laskentaan on sisällytettävä sijoitus- ja asennustöiden arvo.

9. Puitesopimuksen arvon määrittämisperusteena on käytettävä suurinta mahdollista kyseiselle kaudelle suunniteltujen sopimusten ennakoitua yhteisarvoa.

10. Rakennusurakoita koskevien sopimusten arvon määrittämisperusteena 1 kohdan soveltamiseksi on käytettävä rakennusurakan kokonaisarvoa. Rakennusurakalla tarkoitetaan sellaista talon- tai maanrakennustöiden kokonaissuuden tulosta, joka itsessään on tarkoitettu täyttämään taloudellisen ja teknisen tarkoituksen.

Erityisesti, jos tavaranhankinta, rakennusurakka tai palveluhankinta on jaettu useaan osaan, kunkin osan arvo on otettava huomioon arvioitaessa 1 kohdassa tarkoitettua arvoa. Jos osien yhteisarvo on vähintään 1 kohdassa säädetty arvo, tätä kohtaa on sovellettava kaikkiin osiin. Rakennusurakoita koskevissa sopimuksissa hankintayksiköt voivat kuitenkin poiketa 1 kohdan soveltamisesta niiden osien osalta, joiden ennakoitu arvo ilman arvonli-

säveroa on vähemmän kuin 1 000 000 ecua, jos osien yhteisarvo on enintään 20 prosenttia kaikkien osien yhteisarvosta.

11. Hankintayksiköiden on 1 kohdan soveltamiseksi sisällytettävä rakennusurakoita koskevien sopimusten ennakoituu arvoon kaikkien niiden tavaroiden tai palvelujen arvo, jotka ovat välttämättömiä kyseisen rakennusurakan toteuttamiseksi ja jotka hankintayksiköt saattavat urakoitsijan saataville.

12. Sellaisten tavaroiden tai palvelujen arvoa, jotka eivät ole välttämättömiä tietyn rakennusurakan toteuttamiseksi, ei saa lisätä kyseisen rakennusurakkaa koskevan sopimuksen arvoon, joten tätä direktiiviä ei sovelleta näiden tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen.

13. Hankintayksiköt eivät saa tämän direktiivin soveltamisen välttämiseksi jakaa sopimuksia osiin tai käyttää sopimuksen arvon laskennassa erikoisia yksityiskohtaisia sääntöjä.

II OSASTO

Kaksitasoinen soveltaminen

15 artikla

Tavaranhankintoja ja rakennusurakoita sekä liitteessä XVI A lueteltuja palveluja koskevat sopimukset on tehtävä III—V osaston säännösten mukaisesti.

16 artikla

Liitteessä XVI B lueteltuja palveluja koskevat sopimukset on tehtävä 18 ja 24 artiklan säännösten mukaisesti.

17 artikla

Sopimukset, jotka koskevat sekä liitteessä XVI A että liitteessä XVI B lueteltuja palveluja, on tehtävä III—V osaston säännösten mukaisesti, jos liitteessä XVI A lueteltujen palvelujen arvo on suurempi kuin liitteessä XVI B lueteltujen palvelujen arvo. Muissa tapauksissa sopimukset on tehtävä 18 ja 24 artiklan säännösten mukaisesti.

III OSASTO

Tekniset eritelmät ja standardit

18 artikla

1. Hankintayksiköiden on sisällytettävä tekniset eritelmät kunkin sopimuksen yleisiin asiakirjoihin tai sopimusasiakirjoihin.

2. Tekniset eritelmät on määriteltävä viittaamalla eurooppalaisiin eritelmiin, jos niitä on.

3. Jos eurooppalaisia eritelmiä ei ole, tekniset eritelmit on mahdollisuuksien mukaan määriteltävä viittaamalla muihin yhteisössä sovellettaviin standardeihin.

4. Hankintayksiköiden on määriteltävä eurooppalaisten eritelmien tai muiden standardien täydentämiseksi tarvittavat lisäeritelmit. Tällöin niiden on asetettava suoritusvaatimuksia koskevat eritelmit etusijalle suunnittelua ja selostusta koskeviin eritelmiin nähden, jolleivät hankintayksiköt pidä tällaisten eritelmien soveltamista puolueettomista syistä epätarkoituksenmukaisena sopimuksen toteuttamisen kannalta.

5. Teknisiä eritelmiä, joissa mainitaan tietyn valmistajan tai tiettyä alkuperää olevia taikka erityisen menetelmän avulla valmistettuja tuotteita ja jotka sen vuoksi suosivat tai jättävät sopimuksen alan ulkopuolelle tiettyjä yrityksiä, ei saa soveltaa, elleivät sellaiset tekniset eritelmit ole sopimuksen kohteen vuoksi välttämättömiä. Erityisesti tavaramerkkien, patenttien, tyyppien taikka nimenomaisen alkuperän tai tuotannon mainitseminen on kielletty; se on kuitenkin sallittua, jos mainintaan liitetään ilmaisu "tai vastaava", kun sopimuksen kohdetta ei muuten voida selostaa tarpeeksi tarkkoilla ja kaikille asianomaisille täysin selvillä eritelmillä.

6. Hankintayksiköt voivat poiketa 2 kohdassa säädetystä, jos:

a) on teknisesti mahdotonta tyydyttävästi todeta, että tuote on eurooppalaisten eritelmien mukainen;

b) 2 kohdan soveltaminen haittaa ensimmäisestä vaiheesta telepäätelaitteiden tyyppihyväksynnän vastaavuuksissa tunnustamisessa 24 päivänä heinäkuuta 1986 annetun neuvoston direktiivin 86/361/ETY⁽¹⁾ tai standardoinnista tietotekniikassa ja televiestinnässä 22 päivänä joulukuuta 1986 tehdyn neuvoston päätöksen 87/95/ETY⁽²⁾ soveltamista;

c) mukauttaessaan olemassa olevia käytäntöjä eurooppalaiseen eritelmiin hankintayksikkö joutuisi näiden eritelmien soveltamisen vuoksi hankkimaan jo käytössä olevien laitteistojen kanssa yhteensopimattomia tavaroita tai sille aiheutuisi suhteettomia kustannuksia tai suhteettomia teknisiä vaikeuksia. Hankintayksiköt saavat soveltaa tätä poikkeusta vain noudattaessaan selvästi määriteltyä ja kirjattua toimintaperiaatetta, jolla pyritään siirtymään eurooppalaisten eritelmien soveltamiseen;

d) kyseinen eurooppalainen eritelmiä ei sovellu suunniteltuun käyttöön tai siinä ei oteta huomioon sen antamisen jälkeen tapahtunutta tekniikan kehitystä. Tätä poikkeusta soveltavien hankintayksiköiden on ilmoitettava toimivaltaiselle standardointielimelle tai muulle toimielimelle, jolla on valtuus muuttaa tätä eurooppalaista eritelmiä, perusteet, joilla ne eivät pidä euroop-

palaista eritelmiä soveltavana, sekä pyydyttävä sen muuttamista;

e) hankkeessa on kyse olennaisesti uuden kehittämisestä, eikä eurooppalaisten eritelmien soveltaminen olisi tarkoituksenmukaista.

7. Jäljempänä 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan tai 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti julkaistavissa ilmoituksissa on oltava maininta 6 kohdan soveltamisesta.

8. Tämä artikla ei rajoita pakollisten teknisten määräysten soveltamista, jos ne ovat yhteisön oikeuden mukaisia.

19 artikla

1. Hankintayksiköiden on toimitettava sopimuksen tekemisestä kiinnostuneille tavarantoimittajille, urakoitsijoille tai palvelujen suorittajille näiden pyynnöstä ne tekniset eritelmit, joihin niiden tavaranhankintoja, rakennusurakoita tai palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa säännöllisesti viitataan taikka joihin ne aikovat viitata tehdessään sopimuksia, joista julkaistaan 22 artiklassa tarkoitettu kausittainen ennakkoilmoitus.

2. Jos tekniset eritelmit määritellään asianomaisten tavarantoimittajien, urakoitsijoiden tai palvelujen suorittajien saatavilla olevissa asiakirjoissa, pidetään tietoa näihin asiakirjoihin kohdistuvasta viittauksesta riittävänä.

IV OSASTO

Sopimusten tekomenettelyt

20 artikla

1. Hankintayksiköt voivat valita jonkin 1 artiklan 7 alakohdassa määritellyistä menettelyistä, jos tarjouskilpailukutsu 2 kohdassa säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta on esitetty 21 artiklan mukaisesti.

2. Hankintayksiköt voivat noudattaa menettelyä ilman ennalta esitettyä tarjouskilpailukutsua seuraavissa tapauksissa:

a) ennalta esitetyn tarjouskilpailukutsun sisältäneellä menettelyllä ei ole saatu lainkaan tarjouksia tai sopivia tarjouksia, edellyttäen, ettei alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta;

b) sopimus tehdään vain tutkimusta, kokeilua, kehittämistä tai tieteellistä tarkoitusta varten eikä taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi taikka tutkimus- ja kehittämiskustannusten korvaamiseksi, ja tällaisen sopimuksen tekeminen ei rajoita myöhempien, erityisesti näitä tarkoituksia varten tehtävien sopimusten kilpailumenettelyä;

c) teknisistä tai taiteellisista taikka yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä sopimuksen toteuttaminen voidaan antaa vain tietyn tavarantoimittajan, urakoitsijan tai palvelujen suorittajan tehtäväksi;

⁽¹⁾ EYVL N:o L 217, 5.8.1986, s. 21

⁽²⁾ EYVL N:o L 36, 7.2.1987, s. 31

- d) sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä, jos hankintayksiköille ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi avoimille tai rajoitetuille menettelyille asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa;
- e) kyseessä ovat tavaranhankintoja koskevat sopimukset lisätoimitusten saamiseksi alkuperäiseltä tavarantoimittajalta joko tavanomaisten toimitusten tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai olemassa olevien toimitusten taikka laitteistojen laajentamiseksi, ja tavarantoimittajan vaihtamisen vuoksi hankintayksikkö joutuisi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaista materiaalia, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa;
- f) kyseessä ovat alkuperäiseen hankkeeseen tai alunperin tehtyyn sopimukseen sisältyvät lisäurakka tai lisäpalvelut, jotka ovat ennalta arvaamattomista syistä tulleet välttämättömiksi sopimuksen toteuttamiselle edellyttäen, että sopimus tehdään alkuperäisen sopimuksen toteuttavan urakoitsijan tai palvelujen suorittajan kanssa:
- jos lisäurakkaa tai lisäpalveluja ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti pääsopimuksesta aiheuttamatta hankintayksiköille huomattavaa haittaa,
- tai
- jos lisäurakka tai lisäpalvelut, vaikka ne voitaisiin erottaa alkuperäisen sopimuksen toteuttamisesta, ovat ehdottoman välttämättömiä tämän loppuunsaattamiseksi;
- g) rakennusurakkaa koskevassa sopimuksessa uusi rakennusurakka on samanlaisen, saman hankintayksikön ensimmäisen sopimuksen sopimuspuolena olevalle urakoitsijalle antaman rakennusurakan toistamista, ja uusi rakennusurakka on samanlainen kuin perushanke, josta ensimmäinen sopimus tarjouskilpailun jälkeen tehtiin. Ensimmäisen hankkeen tarjouskilpailun yhteydessä on tehtävä ilmoitus siitä, että tätä menettelyä voidaan noudattaa ja että hankintayksiköiden on otettava huomioon lisäurakoiden ennakoitu kokonaisarvo 14 artiklan säännöksiä soveltaessaan;
- h) hankinta koskee tavarapörssissä noteerattuja ja sieltä ostettuja tavaroita;
- i) sopimus tehdään puitesopimuksen perusteella, jos 5 artiklan 2 kohdassa mainittu edellytys täyttyy;
- j) hankinnat tehdään poikkeuksellisen edullisesti käyttämällä hyödyksi hyvin lyhyen ajan voimassa olevaa erityisen edullista tarjousta ostaa tavaroita huomattavasti tavanomaisia markkinahintoja halvemmalla;
- k) tavaroita hankitaan erityisen edullisesti joko liiketoimintansa lopullisesti lopettavalta toimittajalta, konkurssipesän velkojilta tai konkurssipesän hallinnolta, velko-

jen kanssa tehdyllä sopimuksella tai samanlaisella kansallisten säännösten tai määräysten mukaisella menettelyllä;

- l) palveluhankintaa koskeva sopimus tehdään tämän direktiivin säännösten mukaisesti järjestetyn suunnittelukilpailun tuloksena ja se on noudatettavien sääntöjen mukaan tehtävä suunnittelukilpailun voittajan kanssa, tai jos voittajia on useita, näistä jonkun kanssa. Jälkimmäisessä tapauksessa kaikki suunnittelukilpailun voittajat on kutsuttava osallistumaan neuvotteluihin.

21 artikla

- Tavaranhankintoja, rakennusurakoita tai palveluhankintoja koskevien sopimusten ollessa kyseessä tarjouskilpailukutsu voidaan esittää:
 - liitteessä XII olevan A, B tai C osan mukaisella ilmoituksella, tai
 - liitteen XIV mukaisella kausittaisella ennakkoilmoituksella, taikka
 - liitteen XIII mukaisella ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmän olemassaolosta.
- Kun tarjouskilpailukutsu esitetään kausittaisella ennakkoilmoituksella:
 - ilmoituksessa on nimenomaan viitattava tavaranhankintoihin, rakennusurakoihin tai palveluhankintoihin, jotka ovat sopimuksen kohteena;
 - ilmoituksessa on mainittava, että sopimus tehdään rajoitettua menettelyä tai neuvottelumenettelyä noudattaen julkaisematta myöhemmin tarjouspyyntöä koskevaa ilmoitusta, ja siinä on kehotettava asiasta kiinnostuneita yrityksiä ilmaisemaan kiinnostuksensa kirjallisesti;
 - ennen tarjoajien tai neuvotteluihin osallistujien valinnan aloittamista hankintayksiköiden on lisäksi kehotettava kaikkia ehdokkaita vahvistamaan kiinnostuksensa kyseistä sopimusta koskevat yksityiskohtaiset tiedot saatuaan.
- Kun tarjouskilpailukutsu on esitetty ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmän olemassaolosta, rajoitetun menettelyn tarjoajat tai neuvottelumenettelyyn osallistujat on valittava kyseisen järjestelmän mukaisesti kelpuutetuista ehdokkaista.
- Suunnittelukilpailun ollessa kyseessä tarjouskilpailukutsu on esitettävä liitteen XVII mukaisella ilmoituksella.
- Tässä artiklassa tarkoitetut ilmoitukset on julkaistava *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

22 artikla

- Hankintayksiköiden on vähintään kerran vuodessa tiedotettava kausittaisella ennakkoilmoituksella:

- a) tavaranhankintoja koskevista sopimuksista tuoteryhmittäin niiden ennakoidulta arvoltaan 14 artiklan mukaisesti vähintään 750 000 ecun arvoiseksi arvioitujen sopimusten yhteisarvo, jotka ne aikovat tehdä seuraavien 12 kuukauden aikana;
- b) niiden rakennusurakoita koskevien sopimusten olennaiset ominaisuudet, jotka hankintayksiköt aikovat tehdä ja joiden ennakoitu arvo on vähintään 14 artiklan 1 kohdassa säädetty kynnyisarvo;
- c) palveluhankintoja koskevista sopimuksista kunkin liitteessä XVI A luetellun palvelujen pääluokan mukaan eriteltynä niiden palveluhankintoja koskevien sopimusten yhteisarvo, jotka ne aikovat tehdä seuraavien 12 kuukauden aikana ja joiden ennakoitu yhteisarvo 14 artiklan säännökset huomioon ottaen on vähintään 750 000 ecua.

2. Ilmoitus on laadittava liitteen XIV mukaisesti ja julkaistava *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

3. Kun ilmoitusta käytetään tarjouskilpailukutsuna 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti, sen saa julkaista aikaisintaan 12 kuukautta ennen sitä päivää, jona 21 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu vahvistuskehote lähetetään. Lisäksi hankintayksikön on noudatettava 26 artiklan 2 kohdassa säädettyjä määräaikoja.

4. Hankintayksiköt voivat erityisesti julkaista merkittäviä hankkeita koskevat kausittaiset ennakoilmoitukset toistamatta aikaisempaan kausittaiseen ennakoilmoitukseen jo sisältyneitä tietoja, jos ilmoituksissa selvästi mainitaan, että ne ovat lisäilmoituksia.

23 artikla

1. Tätä artiklaa sovelletaan suunnittelukilpailuihin, jotka järjestetään tehtäessä sellaisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 14 artiklan 1 kohdassa mainittu arvo.

2. Tätä artiklaa sovelletaan kaikkiin suunnittelukilpailuihin, joissa osallistujille annettavien palkintojen ja maksettavien palkkioiden kokonaisarvo on vähintään 400 000 ecua 2 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavien hankintayksiköiden järjestämissä suunnittelukilpailuissa ja 600 000 ecua 2 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavien yksiköiden järjestämissä suunnittelukilpailuissa.

3. Suunnittelukilpailun järjestämistä koskevat säännöt on vahvistettava tämän artiklan määräysten mukaisesti, ja ne on saatettava kaikkien suunnittelukilpailuun osallistumisesta kiinnostuneiden saataville.

4. Osallistujien pääsyä suunnittelukilpailuun ei saa rajoittaa:

- jäsenvaltion alueen tai alueen osan perusteella,
- sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa suunnittelukilpailu järjestetään, osallistujien olisi

oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

5. Jos suunnittelukilpailun osallistujien määrä on rajoitettu, hankintayksiköiden on määrättävä selvät ja syrjimättömät valintaperusteet. Kaikissa tapauksissa suunnittelukilpailuun on kutsuttava osallistumaan riittävä määrä ehdokkaita todellisen kilpailun aikaansaamiseksi.

6. Tuomaristoon saa kuulua vain luonnollisia henkilöitä, jotka ovat riippumattomia suunnittelukilpailun osallistujista. Jos suunnittelukilpailun osallistujilta vaaditaan tiettyä ammatillista pätevyyttä, vähintään kolmasosalla tuomariston jäsenistä on oltava sama tai vastaava pätevyys.

Tuomariston on oltava päätöksissään tai lausunnoissaan riippumaton. Sen on tehtävä päätökset tai annettava lausunnot sille nimettömästi esitettyjen ehdotusten perusteella ja yksinomaan liitteen XVII mukaisessa ilmoituksessa esitetyillä perusteilla.

24 artikla

1. Sopimuksen tehtyään tai suunnittelukilpailun järjestettyään hankintayksiköiden on toimitettava sopimuksen tekomenettelyn tulokset liitteen XV tai XVIII mukaisella ilmoituksella komissiolle kahden kuukauden kuluessa sopimuksen tekemisestä edellytyksin, jotka komissio vahvistaa 40 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Liitteessä XV olevassa I osastossa tai liitteessä XVIII annetut tiedot julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Tällöin komissio ottaa huomioon tietojen kaupallisen arkaluontoisuuden, josta hankintayksiköt huomauttavat liitteessä XV olevissa 6 ja 9 kohdassa tarkoitettuja tietoja antaessaan.

3. Liitteessä XVI A olevaan 8 luokkaan kuuluvien palvelujen hankintaa koskevia sopimuksia, joihin sovelletaan 20 artiklan 2 kohdan b alakohtaa, tekevät hankintayksiköt voivat liitteessä XV olevan 3 kohdan osalta jättää mainitsematta muut kuin liitteen XVI luokituksen mukaisen muun kuin sopimuksen kohteen pääasiallisen kuvauksen. Liitteessä XVI A olevaan 8 luokkaan kuuluvien palvelujen hankintaa koskevia sopimuksia, joihin ei sovelleta 20 artiklan 2 kohdan b alakohtaa, tekevät hankintayksiköt voivat rajoittaa liitteessä XV olevassa 3 kohdassa annettavien tietojen toimittamista, jos se on tarpeen liikesalaisuuden säilymisen kannalta. Niiden on kuitenkin huolehdittava, että mainitun kohdan mukaisesti julkaistavat tiedot ovat vähintään yhtä yksityiskohtaisia kuin 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti julkaistussa tarjouskilpailukutsua koskevassa ilmoituksessa tai kelpuuttamisjärjestelmää käytettäessä vähintään yhtä yksityiskohtaisia kuin 30 artiklan 7 kohdassa tarkoitettussa luokassa. Liitteessä XVI B luetelluissa tapauksissa hankintayksiköiden on mainittava ilmoituksessaan, saako sen julkaista.

4. Liitteessä XV olevassa II osastossa esitettyjä tietoja saa julkaista tilastointia varten vain yhteenvetona.

25 artikla

1. Hankintayksiköiden on voitava näyttää, minä päivänä 20—24 artiklassa tarkoitettut ilmoitukset on lähetetty.

2. Ilmoitukset on julkaistava kokonaisuudessaan alkukielisinä *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja TED-tietopankissa. Kunkin ilmoituksen keskeisistä kohdista on julkaistava yhteenveto yhteisön muilla virallisilla kielillä, mutta vain alkukielinen teksti on todistusvoimainen.

3. Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto julkaisee ilmoitukset 12 päivän kuluessa niiden lähettämisestä. Poikkeustapauksissa ja hankintayksikön pyynnöstä toimisto pyrkii julkaisemaan 21 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen viiden päivän kuluessa, jos ilmoitus on lähetetty toimistolle sähköpostia, teleksiä tai telekopiota käyttäen. Jokaisessa *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* numerossa, joka sisältää yhden tai useamman ilmoituksen, on julkaistava uudelleen malli-ilmoitus tai -ilmoitukset, johon tai joihin julkaistu ilmoitus tai julkaistut ilmoitukset perustuvat.

4. Yhteisöt vastaavat *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistujen sopimuksia koskevien ilmoitusten kustannuksista.

5. Sopimuksia tai suunnittelukilpailuja, joita koskeva ilmoitus julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 21 artiklan 1 kohdan tai 4 kohdan mukaisesti, ei saa julkaista millään muulla tavalla ennen sitä päivää, jona ilmoitus lähetetään Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon. Julkaistaessa ilmoitukseen ei saa sisältyä muita tietoja kuin ne, jotka on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

26 artikla

1. Avoimissa menettelyissä hankintayksiköiden on asetettava tarjousten vastaanottamiselle vähintään 52 päivän pituinen määräaika sopimusta koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Tämä määräaika tarjousten vastaanottamiselle voidaan lyhentää 36 päiväksi, jos hankintayksiköt ovat julkaisseet 22 artiklan 1 kohdan mukaisen ilmoituksen.

2. Rajoitetuissa menettelyissä ja neuvottelumenettelyissä, joita on edeltänyt tarjouskilpailukutsu, on sovellettava seuraavia säännöksiä:

- a) määräajan 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti julkaistun ilmoituksen tai hankintayksiköiden 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisen vahvistuskehottuksen johdosta lähetettävien osallistumishakemusten vastaanottamiselle on pääsääntöisesti oltava vähintään viisi viikkoa ilmoituksen lähetyspäivästä, eikä missään tapauksessa lyhyempi kuin 25 artiklan 3 kohdassa julkaisemiselle säädetty määräaika pidennettynä 10 päivällä;
- b) määräaika tarjousten vastaanottamiselle voidaan asettaa hankintayksikön ja valittujen ehdokkaiden keskinäisellä sopimuksella, jos kaikille ehdokkaille annetaan yhtä pitkä määräaika tarjousten valmistelua ja jättämistä varten;

- c) jos määräajasta tarjousten vastaanottamiselle ei päästä sopimukseen, hankintayksikön on asetettava määräaika, jonka on pääsääntöisesti oltava vähintään kolme viikkoa eikä missään tapauksessa lyhyempi kuin 10 päivää tarjouspyynnön esittämispäivästä; määräajan pituudessa on otettava huomioon erityisesti 28 artiklan 3 kohdassa mainitut seikat.

27 artikla

Sopimusasiakirjoissa hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa ilmoittamaan tarjouksessaan, minkä osan sopimuksesta tämä mahdollisesti aikoo antaa alihankintana kolmansille.

Tämä ilmoitus ei rajoita pääasiallisen urakoitsijan vastuuta.

28 artikla

1. Jos sopimusasiakirjoja ja niiden täydennysasiakirjoja on pyydetty ajoissa, hankintayksiköiden on toimitettava ne tavarantoimittajille, urakoitsijoille tai palvelujen suorittajille pääsääntöisesti kuuden päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

2. Jos sopimusasiakirjoihin liittyviä lisätietoja on pyydetty ajoissa, hankintayksiköiden on toimitettava ne viimeistään kuusi päivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä.

3. Jos tarjouksen tekeminen edellyttää laajojen asiakirjojen, kuten pitkien teknisten eritelmien tutkimista, paikalla käyntiä tai sopimusasiakirjoihin liittyvien asiakirjojen tarkastusta paikalla, tämä on otettava huomioon riittävien määräaikojen asettamiseksi.

4. Hankintayksiköiden on pyydettävä valituilta ehdokailta tarjoukset samanaikaisesti ja kirjallisesti. Tarjouspyyntökirjeeseen on liitettävä sopimusasiakirjat ja niiden täydennysasiakirjat. Kirjeessä on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- a) erillisen palveluyksikön osoite, josta täydennysasiakirjoja voi pyytää, määräaika pyynnön esittämiseksi sekä näistä asiakirjoista mahdollisesti perittävän maksun suuruus ja maksamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
- b) määräaika tarjousten vastaanottamiselle, osoite, johon tarjoukset on toimitettava sekä yksi tai useampi kieli, jolla ne on laadittava;
- c) viittaus mahdollisesti julkaistuun sopimusta koskevaan ilmoitukseen;
- d) maininta mahdollisesti vaadittavista liiteasiakirjoista;
- e) sopimuksen tekemisen perusteet, jos ne eivät käy ilmi ilmoituksesta;
- f) muut sopimuksentekoon osallistumisen erityiset edellytykset.

5. Osallistumishakemukset ja tarjouspyynnöt on tehtävä mahdollisimman nopeita viestintävälineitä käyttäen. Jos osallistumishakemukset tehdään sähköisesti, teleksillä, telekopiona, puhelimitse tai muulla sähköisellä viestimellä, ne on vahvistettava ennen 26 artiklan 1 kohdassa säädetyn määräajan tai hankintayksiköiden 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti asettaman määräajan päättymistä lähettävällä kirjeellä.

29 artikla

1. Hankintayksikkö voi ilmoittaa tai jäsenvaltio voi velvoittaa sen ilmoittamaan sopimusasiakirjoissa, miltä viranomaiselta tai viranomaisilta tarjoajat voivat saada tarvittavat tiedot niistä työsuojelua ja työoloja koskeviin määräyksiin liittyvistä velvoitteista, jotka ovat voimassa siinä jäsenvaltiossa tai sillä alueella tai paikkakunnalla, jolla rakennustyöt tai palvelut aiotaan suorittaa, ja joita sovelletaan sopimusta toteutettaessa kohteessa suoritettiin rakennustöihin ja palveluihin.

2. Hankintayksikön, joka toimittaa 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja, on pyydettävä tarjoajia tai sopimuksen tekemennettelyyn osallistuvia ilmoittamaan, että ne ovat tarjouta laatiessaan ottaneet huomioon rakennustöiden tai palvelujen suorittamispaikkakunnalla voimassa oleviin työsuojelua ja työoloja koskeviin määräyksiin liittyvät velvoitteet. Tämä ei estä soveltamasta, mitä 34 artiklan 5 kohdassa säädetään poikkeuksellisen alhaisten tarjoutien tarkastamisesta.

V OSASTO

Kelpuuttaminen, valinta ja sopimuksenteko

30 artikla

1. Hankintayksiköt voivat halutessaan luoda tavarantoinittajien tai urakoitsijoiden ja palvelujen suorittajien kelpuuttamisjärjestelmän sekä soveltaa sitä.

2. Järjestelmää, johon voi kuulua eri kelpoisuusasteita, on sovellettava hankintayksikön laatimien puolueettomien sääntöjen ja arviointiperusteiden perusteella. Hankintayksikön on tällöin viitattava eurooppalaisiin standardeihin tapauksissa, joihin ne ovat sovellettavissa. Säännöt ja arviointiperusteet voidaan tarpeen mukaan saattaa ajan tasalle.

3. Kelpuuttamissäännöt ja arviointiperusteet on pyynnöstä annettava niistä kiinnostuneille tavarantoinittajille, urakoitsijoille tai palvelujen suorittajille. Ajan tasalle saatetut kelpuuttamissäännöt ja arviointiperusteet on toimitettava asiasta kiinnostuneille tavarantoinittajille, urakoitsijoille ja palvelujen suorittajille. Jos hankintayksikkö katsoo tiettyjen kolmansien yksiköiden tai toimielinten kelpuuttamis- tai varmentamisjärjestelmän vastaavan sen vaatimuksia, sen on toimitettava näiden

yksiköiden tai toimielinten nimet niistä kiinnostuneille tavarantoinittajille, urakoitsijoille tai palvelujen suorittajille.

4. Hankintayksiköiden on kohtuullisen ajan kuluessa ilmoitettava hakijoille päätöksensä näiden kelpuuttamisesta. Jos kelpuuttamispäätöksen tekeminen kestää yli kuusi kuukautta kelpuuttamishakemuksen esittämisestä, hankintayksikön on ilmoitettava hakijalle kahden kuukauden kuluessa hakemuksesta perusteet pidemmälle päätöksentekoaikalle sekä päivä, johon mennessä hakemus joko hyväksytään tai hylätään.

5. Tehdessään kelpuuttamispäätöstä tai saattaessaan arviointiperusteet ja kelpuuttamissäännöt ajan tasalle hankintayksiköt eivät saa:

— asettaa hallinnollisia, teknisiä tai rahoitusta koskevia ehtoja joillekin tavarantoinittajille, urakoitsijoille tai palvelujen suorittajille, jollei niitä aseteta muille;

— vaatia testejä tai näyttöjä, jotka olisivat päällekkäisiä jo olemassa olevien puolueettomien todisteiden kanssa.

6. Kelpuuttamisessa hylätyille hakijoille on ilmoitettava hylkäämispäätös ja hylkäämisen perusteet. Näiden on perustuttava 2 kohdassa mainittuihin kelpuuttamisperusteisiin.

7. Kelpuutetuista tavarantoinittajista, urakoitsijoista tai palvelujen suorittajista on pidettävä luetteloa; luettelo voidaan jakaa luokkiin niiden sopimustyyppien mukaan, joiden toteuttamista kelpuuttaminen koskee.

8. Hankintayksiköt voivat peruuttaa tavarantoinittajan, urakoitsijan tai palvelujen suorittajan kelpoisuuden vain 2 kohdassa mainituilla arviointiperusteilla. Aikomuksesta peruuttaa kelpoisuus sekä aiotun toimenpiteen perusteesta tai perusteista on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen tavarantoinittajalle, urakoitsijalle tai palvelujen suorittajalle.

9. Kelpuuttamisjärjestelmästä on tehtävä liitteen XIII mukainen ilmoitus, joka julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja josta ilmenee kelpuuttamisjärjestelmän tarkoitus sekä sen sovellettavien sääntöjen saatavuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Jos järjestelmä on voimassa kauemmin kuin kolme vuotta, ilmoitus on julkaistava vuosittain. Jos järjestelmä on voimassa lyhyemmän ajan, ensimmäinen ilmoitus riittää.

31 artikla

1. Hankintayksiköiden on rajoitettuihin sopimusten tekemennettelyihin tai neuvottelumenettelyihin ehdokkaita valitessaan noudatettava laatimiaan puolueettomia sääntöjä ja arviointiperusteita, joiden on oltava niistä kiinnostuneiden tavarantoinittajien, urakoitsijoiden tai palvelujen suorittajien saatavilla.

2. Käytettäviin arviointiperusteisiin voivat sisältyä direktiivin 71/305/ETY 23 artiklassa ja direktiivin 77/62/ETY 20 artiklassa luetellut sopimuksen tekemennettelyn ulkopuolelle jättämistä koskevat perusteet.

3. Arviointiperusteet voivat perustua hankintayksikön puolueettomaan tarpeeseen vähentää ehdokkaiden lukumäärä tasolle, joka perustuu sopimuksen tekemennettelyn erityisten ominaisuuksien ja sen toteuttamiseen tarvittavien keinojen tasapainoon. Valittujen ehdokkaiden määrässä on kuitenkin otettava huomioon tarve varmistaa riittävä kilpailu.

32 artikla

Jos hankintayksiköt vaativat esitettäviksi riippumattomien toimielinten antamia todistuksia siitä, että palvelujen suorittaja täyttää tiettyjen laadunvarmistusstandardien vaatimukset, niiden on viitattava eurooppalaisten EN 45 000 -standardisarjojen mukaisten toimielinten vahvistamiin eurooppalaisiin EN 29 000 -standardisarjoihin perustuviin laadunvarmistusjärjestelmiin.

Hankintayksiköiden on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden toimielinten antamat vastaavat todistukset. Niiden on myös hyväksyttävä muut palvelujen suorittajien toimittamat todistukset vastaavien laadunvarmistustoimenpiteiden suorittamisesta, jos näiden saatavissa ei ole mainittuja todistuksia tai nämä eivät voi hankkia niitä asetetussa määrääjässä.

33 artikla

1. Tavarantoimittajat, urakoitsijat tai palvelujen suorittajat voivat tehdä tarjouksia tai neuvotella ryhmittyminä. Ryhmittymiltä ei saa tarjouksen tekemistä tai neuvottelua varten edellyttää tiettyä oikeudellista muotoa, mutta sopimuspuoleksi valitulta ryhmittymältä voidaan kuitenkin edellyttää sitä, jos se on tarpeen sopimuksen asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

2. Ehdokkaita tai tarjoajia, jotka sen jäsenvaltion lain mukaan, johon ne ovat sijoittautuneet, saavat tarjota kyseistä palvelua, ei saa hylätä pelkästään sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa sopimus tehdään, niiden olisi oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

3. Oikeushenkilöt voidaan kuitenkin velvoittaa ilmoittamaan tarjouksissaan tai osallistumishakemuksissaan kyseisen palvelun suorittamisesta vastaavien henkilöiden nimet ja ammatillinen pätevyys.

34 artikla

1. Hankintayksiköiden on sopimuksia tehdessään käytettävä perusteena:

a) kun sopimus tehdään taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, eri perusteita sopimuksen mukaan: esimerkiksi toimitusaikaa tai toteutusaikaa, käyttö kustannuksia, kannattavuutta, laatua, esteettisiä ja toiminnallisia ominaisuuksia, teknisiä ansioita, myynnin jälkeistä palvelua ja teknistä tukea, sitoutu-

mista varaosien toimittamiseen, toimitusvarmuutta ja hintaa, tai

b) pelkästään alinta hintaa,

sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisten, tietyistä palveluista perittäviä korvauksia koskevien lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten soveltamista.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa hankintayksiköiden on mainittava sopimusasiakirjoissa tai sopimusta koskevassa ilmoituksessa kaikki sopimuksen tekemisen perusteet, joita ne aikovat soveltaa, mahdollisuuksien mukaan alenevassa järjestyksessä.

3. Jos sopimuksen tekemisen perusteena on taloudellisesti edullisin tarjous, hankintayksiköt voivat ottaa huomioon tarjoajan esittämät vaihtoehdot, jos ne täyttävät hankintayksiköiden asettamat vähimmäisvaatimukset. Hankintayksiköiden on ilmoitettava sopimusasiakirjoissa vähimmäisedellytykset, jotka vaihtoehtojen on täytettävä, sekä niiden esittämiselle asetetut vaatimukset. Jos vaihtoehtojen esittäminen ei ole sallittua, hankintayksiköiden on ilmoitettava siitä sopimusasiakirjoissa.

4. Hankintayksiköt eivät saa kieltää vaihtoehdon esittämistä pelkästään sillä perusteella, että se on laadittu soveltaen teknisiä eritelmiä, jotka on määritelty viittaamalla eurooppalaisiin eritelmiin tai kansallisiin teknisiin eritelmiin, jotka on tunnustettu direktiivissä 89/106/ETY tarkoitettujen olennaisten vaatimusten mukaisiksi.

5. Jos tiettyä sopimusta varten jätetyt tarjoukset vaikuttavat toimitettavaan suoritteeseen palveluihin nähden poikkeuksellisen alhaisilta, hankintayksikön on, ennen kuin se voi hylätä tarjoukset, pyydettävä kirjallisesti tiedot olennaisiksi katsomistaan tarjouksen pääkohdista ja saamansa selvityksen perusteella tarkastettava nämä pääkohdat. Se voi asettaa kohtuullisen määräajan vastauksen antamiselle.

Hankintayksikkö voi ottaa huomioon selvitykset, jotka perustuvat rakennus- tai valmistusmenetelmän taloudellisuuteen, valittuihin teknisiin ratkaisuihin, tarjoajaa suosiviin sopimuksen toteuttamisen kannalta poikkeuksellisen edullisiin olosuhteisiin tai tarjoajan ehdottaman tuotteen tai työn omintakeisuuteen liittyviin puolueettomiin perusteisiin.

Hankintayksiköt voivat hylätä valtion tuesta johtuvat poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset vain, jos ne ovat kuulleet tarjoajaa, eikä tämä ole voinut osoittaa, että kyseinen tuki on ilmoitettu komissiolle perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti tai on komission hyväksymä. Hankintayksiköiden, jotka hylkäävät tarjouksen näissä tapauksissa, on ilmoitettava siitä komissiolle.

35 artikla

1. Tämän direktiivin 27 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta, jos jäsenvaltio sopimusta tehdessään soveltaa muita tätä direktiiviä annettaessa voimassa oleviin, perustamissopimuksen mukaisiin säännöksiin perustuvia perusteita, joiden tarkoituksena on asettaa tietyt tarjoajat etusijalle.

2. Tämä direktiivi ei 31 päivään joulukuuta 1992 estä soveltamasta voimassa olevia tavaranhankintoja tai rakennusurakoita koskevien sopimusten tekemisestä annettuja kansallisia säännöksiä, joiden tarkoituksena on alueellisten erojen kaventaminen ja työpaikkojen luomisen edistäminen vähemmän kehittyneillä tai teollisuuden taantumisesta kärsivillä alueilla, edellyttäen että kyseiset säännökset ovat perustamissopimuksen ja yhteisön kansainvälisten velvoitteiden mukaiset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

36 artikla

1. Tätä artiklaa sovelletaan tarjouksiin, jotka sisältävät kolmansista maista peräisin olevia tuotteita, kun yhteisö ei ole tehnyt näiden kolmansien maiden kanssa monen- tai kahdenvälisiä sopimusta, jolla varmistetaan yhteisön yrityksille yhdenvertainen ja todellinen pääsy näiden kolmansien maiden markkinoille. Artikla ei rajoita yhteisön tai sen jäsenvaltioiden velvoitteita kolmansia maita kohtaan.

2. Tavaranhankintaa koskevaa sopimusta varten tehty tarjous voidaan hylätä, jos kolmansista maista peräisin olevien, tavaroiden alkuperän käsitteen yhteisestä määritelmästä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 802/68⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 3860/87, määriteltyjen tuotteiden osuus on suurempi kuin 50 prosenttia tarjoukseen sisältyvien tuotteiden kokonaisarvosta.

Tätä artiklaa sovellettaessa televerkkolaitteissa käytettäviä ohjelmistoja pidetään tuotteina.

3. Jollei 4 kohdasta muuta johdu, kahden tai useamman tarjouksen ollessa 34 artiklassa säädettyjen arviointiperusteiden mukaan samanarvoisia, etusijalle on asetettava se tarjous, jota ei voida hylätä 2 kohdan mukaisesti. Tarjousten hintoja on pidettävä tämän artiklan mukaisesti samanarvoisina, jos niiden hintaero on enintään kolme prosenttia.

4. Tarjousta ei kuitenkaan saa 3 kohdan mukaisesti asettaa etusijalle, jos sen hyväksyminen velvoittaisi hankintayksikön hankkimaan jo olemassa olevien tavaroiden kanssa teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaisia tavaroita, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai käyttöön taikka ylläpitoon liittyviin teknisiin vaikeuksiin tai suhteettomiin kustannuksiin.

5. Tätä artiklaa sovellettaessa, määritettäessä 2 kohdassa tarkoitettuja kolmansista maista peräisin olevia tuotteita ei oteta huomioon niitä kolmansia maita, joita tämän direktiivin säännösten soveltaminen on 1 kohdan mukaisesti neuvoston päätöksellä ulotettu koskemaan.

6. Komissio antaa neuvostolle vuosittain kertomuksen, ensimmäisen kerran vuoden 1991 toisella puoliskolla,

⁽¹⁾ EYVL N:o L 148, 28.6.1968, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 3860/87 (EYVL N:o L 363, 23.12.1987, s. 30).

niiden monen- tai kahdenvälisten neuvottelujen edistymisestä, jotka koskevat yhteisön yritysten pääsyä kolmansien maiden hankintoihin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, näiden neuvottelujen mahdollisista tuloksista sekä kaikkien tehtyjen sopimusten toteutumisesta.

Neuvosto voi määränemmistöllä komission ehdotuksesta muuttaa tämän artiklan säännöksiä edellä tarkoitettua kehityksen mukaisesti.

37 artikla

1. Jäsenvaltioiden on tiedotettava komissiolle yleisistä vaikeuksista, joita niiden yritykset ovat tosiasiallisesti tai oikeudellisesti kohdanneet pyrkiessään sopimuspuoliksi palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin kolmansissa maissa.

2. Komissio antaa neuvostolle 31 päivään joulukuuta 1994 mennessä ja sen jälkeen määräajoin kertomuksen palveluhankintojen avautumisesta kolmansissa maissa sekä kyseisten maiden kanssa käytävien asiaa koskevien neuvottelujen edistymisestä erityisesti GATTin osalta.

3. Jos komissio toteaa 2 kohdassa tarkoitettujen kertomusten tai muiden tietojen perusteella, että palveluhankintoja koskevia sopimuksia tehtäessä jokin kolmas maa:

- a) ei anna yhteisön yrityksille yhtä tehokasta sopimuspuoleksi pääsyä kuin yhteisössä on annettu näiden kolmansien maiden yrityksille;
- b) ei anna yhteisön yrityksille kansallista kohtelua tai samoja kilpailumahdollisuuksia kuin kotimaisille yrityksille
tai
- c) antaa muiden kolmansien maiden yrityksille edullisemman kohtelun kuin yhteisön yrityksille,

komission on pyrittävä saamaan kyseinen kolmas maa korjaamaan tilanne.

4. Komissio voi milloin tahansa 3 kohdassa esitetyissä tapauksissa ehdottaa neuvostolle päätöstä, jolla keskeytetään palveluhankintoja koskevien sopimusten tekeminen tai rajoitetaan sitä:

- a) kyseisen kolmannen maan lainsäädännön alaan kuuluvien yritysten kanssa;
- b) a alakohdassa tarkoitettuihin yrityksiin sidossuhteessa olevien yritysten kanssa, joiden kotipaikka on yhteisössä mutta joilla ei ole suoraa ja todellista yhteyttä jäsenvaltion talouteen;
- c) yritysten kanssa, jotka tekevät tarjouksia kyseisestä kolmannesta maasta peräisin olevista palveluista,

päätöksessä määrättäväksi ajaksi. Neuvosto ratkaisee asian määränemmistöllä mahdollisimman nopeasti.

Komissio voi ehdottaa näitä toimenpiteitä omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion pyynnöstä.

5. Tämä artikla ei rajoita yhteisön velvoitteita kolmansia maita kohtaan.

VI OSASTO

Loppusäännökset

38 artikla

1. Edellä 14 artiklassa säädettyjen kynnysarvojen vasta-arvo kansallisina valuuttoina tarkistetaan periaatteessa joka toinen vuosi, jolloin se tulee tarkistettuna voimaan tavaranhankintoja ja palveluhankintoja koskevien sopimusten kynnysarvojen osalta direktiivissä 77/62/ETY säädetyistä päivästä ja rakennusurakoita koskevien sopimusten kynnysarvojen osalta direktiivissä 71/305/ETY säädetyistä päivästä. Vasta-arvon laskeminen perustuu kyseisten valuuttojen 1 päivänä tammikuuta voimaan tulevaa tarkistusta edeltävän elokuun viimeisenä päivänä päättyvän 24 kuukauden jakson keskimääräiseen ecuina ilmoitettavaan päiväkursssiin. Vasta-arvo julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* marraskuun alussa.

2. Edellä 1 kohdassa säädettyä laskentamenetelmää tarkastellaan direktiivin 77/62/ETY säännösten mukaisesti.

39 artikla

1. Komissiota avustaa 2 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavien hankintayksiköiden sopimuksia koskevissa asioissa neuvoo-antava komitea, joka on neuvoo-antava telehankintakomitea. Komiteassa on jäsenvaltioiden edustajat ja puheenjohtajana komission edustaja.

2. Komissio kuulee komiteaa asioissa, jotka koskevat:

- a) liitteen X muuttamista;
- b) kynnysarvojen vasta-arvojen tarkistusta;
- c) kansainvälisiin sopimuksiin perustuvia sopimuksia koskevia sääntöjä;
- d) tämän direktiivin soveltamisen uudelleen tarkastelua;
- e) ilmoituksia ja tilastollisia kertomuksia koskevia 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yksityiskohtaisia sääntöjä.

40 artikla

1. Liitteitä I—X tarkistetaan noudattaen 4—8 kohdassa säädettyä menettelyä siten, että ne vastaavat 2 artiklan perusteita.

2. Edellä 21, 22 ja 24 artiklassa mainittujen ilmoitusten sekä 42 artiklassa mainittujen tilastollisten kertomusten laatimista, lähettämistä, vastaanottamista, kääntämistä, säilyttämistä ja jakelua koskevat yksityiskohtaiset säännöt

on yksinkertaisuuden vuoksi vahvistettava 4—8 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

3. Liitteissä XVI A ja XVI B tarkoitettua nimikkeistöä sekä ilmoitusten viittauksia tiettyihin nimikkeistön nimikkeisiin voidaan muuttaa 4—8 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

4. Tarkistetut liitteet sekä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut yksityiskohtaiset säännöt on julkaistava *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

5. Komissiota avustaa julkisyhteisöjen sopimuksia käsittelevä neuvoo-antava komitea ja liitteen X tarkistamisessa tämän direktiivin 39 artiklassa tarkoitettu neuvoo-antava telehankintakomitea,

6. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista päätöksistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.

7. Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

8. Komission on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

41 artikla

1. Hankintayksiköiden on säilytettävä kustakin sopimuksesta asianmukaiset tiedot, joiden avulla ne voivat myöhemmin perustella päätöksensä, jotka koskevat:

- a) urakoitsijoiden, tavarantoimittajien tai palvelujen suorittajien kelpuuttamista ja valintaa sekä sopimusten tekemistä;
- b) poikkeusta eurooppalaisten eritelmien soveltamisesta 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti;
- c) sellaisten menettelyjen noudattamista, joihin ei liity 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti ennalta esitettyä tarjouskilpailukutsua;
- d) III, IV ja V osaston säännösten soveltamatta jättämistä I osastossa säädettyjen poikkeusten perusteella.

2. Tietoja on säilytettävä vähintään neljä vuotta sopimuksen tekemispäivästä, jotta hankintayksikkö voi tänä aikana antaa tarvittavat tiedot komissiolle tämän pyynnöstä.

42 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että komissiolle annetaan vuosittain 40 artiklan 4—8 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen vahvistettavien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti jäsenvaltioittain ja liitteiden I—X

toimialaluokittain eritelty tilastollinen kertomus niiden tehtyjen sopimusten kokonaisarvosta, jotka ovat arvoltaan 14 artiklassa määriteltyjä kynnyksarvoja pienempiä, mutta jotka näitä kynnyksarvoja suurempina olisivat kuuluneet tämän direktiivin soveltamisalaan.

2. Yksityiskohtaiset säännöt on vahvistettava 40 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen sen varmistamiseksi, että:

- a) hallintotoimien yksinkertaistamiseksi arvoltaan vähäiset sopimukset voidaan jättää soveltamisalan ulkopuolelle, jos tilastojen käyttökelpoisuus ei vaarannu;
- b) annettujen tietojen luottamuksellisuus säilyy.

43 artikla

Korvataan direktiivin 77/62/ETY 2 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

- a) sopimuksiin, jotka tehdään vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelystä 17 päivänä syyskuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/531/ETY⁽¹⁾ 2, 7, 8 ja 9 artiklassa tarkoitetuilla aloilla, ja sopimuksiin, jotka täyttävät mainitun direktiivin 6 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset;
- b) tavaranhankintoihin, jotka on julistettu salaisiksi tai joiden toteuttaminen edellyttää kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevien lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisia erityisiä turvatoimenpiteitä taikka jos kyseisen valtion keskeiset turvallisuusedut sitä vaativat.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 297, 29.10.1990, s. 1”

44 artikla

Viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun tämä direktiivi on pantu täytäntöön, komissio tarkastelee uudelleen tiiviissä yhteistyössä julkisyhteisöjen sopimuksia käsittelevän neuvoo-antavan komitean kanssa tämän direktiivin soveltamista ja soveltamisalaa sekä tekee tarvittaessa ehdotukset sen muuttamiseksi erityisesti markkinoiden avautumisessa ja kilpailun tasossa tapahtuneen kehityksen mukaiseksi. Edellä 2 artiklan 2 kohdan d alakohdassa määriteltyä toimintaa harjoittavien yksiköiden osalta

komissio toimii tiiviissä yhteistyössä neuvoo-antavan telehankintakomitean kanssa.

45 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet 1 päivään heinäkuuta 1994 mennessä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Espanjan kuningaskunta voi kuitenkin säätää, että 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sovelletaan vasta 1 päivästä tammikuuta 1997 ja Helleenien tasavalta sekä Portugalin tasavalta voivat säätää, että 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sovelletaan vasta 1 päivästä tammikuuta 1998.

3. Direktiivi 90/531/ETY lakkaa olemasta voimassa sinä päivänä, jona jäsenvaltiot alkavat soveltaa tätä direktiiviä, sanotun kuitenkin rajoittamatta mainitun direktiivin 37 artiklassa tarkoitettuja määräaikoja koskevia velvoitteita.

4. Viittauksia direktiiviin 90/531/ETY on pidettävä viittauksina tähän direktiiviin.

46 artikla

Kun jäsenvaltiot toteuttavat 45 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä, näissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä viittaus tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

47 artikla

Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuja kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

48 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 14 päivänä kesäkuuta 1993.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. TRØJBORG

LIITTEET

	<i>Sivu</i>
LIITE I: Juomaveden tuotanto, kuljetus tai jakelu	106
LIITE II: Sähkön tuotanto, siirto tai jakelu	109
LIITE III: Kaasun tai lämmön siirto tai jakelu	111
LIITE IV: Öljyn tai kaasun etsintä ja talteenotto	113
LIITE V: Hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsintä ja talteenotto	115
LIITE VI: Rautatiepalvelujen alan hankintayksiköt	117
LIITE VII: Kaupunkirautatie-, raitiotie-, johdinauto- tai linja-autopalvelujen alan hankintayksiköt	119
LIITE VIII: Lentokenttäalan hankintayksiköt	122
LIITE IX: Meri- tai sisävesisatamien taikka muiden terminaalipalvelujen alan hankintayksiköt	124
LIITE X: Teletoiminnan alan hankintayksiköt	126
LIITE XI: Euroopan yhteisöjen toimialaluokitusta vastaava ammattialaluettelo	128
LIITE XII: A. Avoin menettely	129
B. Rajoitettu menettely	131
C. Neuvottelumenettely	132
LIITE XIII: Ilmoitus kelpuuttamisjärjestelmästä	133
LIITE XIV: Kausittainen ennakkoilmoitus	
A. Tavaranhankintoja koskevia sopimuksia varten	134
B. Rakennusurakoita koskevia sopimuksia varten	134
C. Palveluhankintoja koskevia sopimuksia varten	134
LIITE XV: Tehtyjä sopimuksia koskeva ilmoitus	135
I Tiedot, jotka on tarkoitettu julkaistaviksi <i>Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä</i>	135
II Tiedot, joita ei ole tarkoitettu julkaistaviksi	135
LIITE XVI A: Palvelut, joita tarkoitetaan 15 artiklassa	136
LIITE XVI B: Palvelut, joita tarkoitetaan 16 artiklassa	137
LIITE XVII: Suunnittelukilpailua koskeva ilmoitus	138
LIITE XVIII: Suunnittelukilpailujen tulokset	138

LIITE I

JUOMAVEDEN TUOTANTO, KULJETUS TAI JAKELU

BELGIA

Yksikkö, joka on perustettu *décret du 2 juillet 1987 de la région wallonne érigeant en entreprise régionale de production et d'adduction d'eau le service du ministère de la région chargé de la production et du grand transport d'eau* nojalla.

Yksikkö, joka on perustettu *arrêté du 23 avril 1986 portant constitution d'une société wallonne de distribution d'eau* nojalla.

Yksikkö, joka on perustettu *arrêté du 17 juillet 1985 de l'exécutif flamand portant fixation des statuts de la société flamande de distribution d'eau* nojalla.

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä ja jotka on perustettu *loi relative aux intercommunales du 22 décembre 1986* nojalla.

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä ja jotka on perustettu *code communal, article 147 bis, ter et quater sur les régies communales* nojalla.

TANSKA

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *lovbekendtgørelse om vandforsyning m.v. af 4. juli 1985* 3 artiklan 3 kohdan nojalla.

SAKSA

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Eigenbetriebsverordnungen* tai *Eigenbetriebsgesetze der Länder* nojalla (*Kommunale Eigenbetriebe*).

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Gesetze über die Kommunale Gemeinschaftsarbeit oder Zusammenarbeit der Länder* nojalla.

Yksiköt, jotka tuottavat vettä *Gesetz über Wasser- und Bodenverbände vom 10. Februar 1937* ja *erste Verordnung über Wasser- und Bodenverbände vom 3. September 1937* nojalla.

(*Regiebetriebe*), jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Kommunalgesetze* ja erityisesti *Gemeindeordnungen der Länder* nojalla.

Yksiköt, jotka on perustettu *Aktiengesetz vom 6. September 1965*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 19 päivänä joulukuuta 1985 tai *GmbH-Gesetz vom 20. Mai 1898*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 15 päivänä toukokuuta 1986, tai joilla on *Kommanditgesellschaftin* oikeudellinen asema ja jotka tuottavat tai jakelevat vettä alueellisten tai paikallisten viranomaisten kanssa tekemiensä erityisten sopimusten nojalla.

KREIKKA

Ateenan vesiyhtiö / Εταιρεία Υδρεύσεως — Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας, joka on perustettu 23 päivänä elokuuta 1980 annetulla lailla 1068/80.

Thessalonikin vesiyhtiö / Οργανισμός Υδρεύσεως Θεσσαλονίκης, joka toimii presidentin antaman asetuksen 61/1988 nojalla.

Voloksen vesiyhtiö / Εταιρεία Υδρεύσεως Βόλου, joka toimii lain 890/1979 nojalla.

Kunnalliset yhtiöt / Δημοτικές Επιχειρήσεις ύδρευσης-αποχέτευσης, jotka tuottavat tai jakelevat vettä ja jotka on perustettu 23 päivänä elokuuta 1980 annetun lain 1069/80 nojalla.

Paikallisten viranomaisten yhteenliittymät (Σύνδεσμοι ύδρευσης), jotka toimivat paikallisia viranomaisia koskevan säädöksen (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων) nojalla, joka on pantu täytäntöön presidentin antamalla asetuksella 76/1985.

ESPANJA

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Ley nº 7/1985 de 2 de abril de 1985. Reguladora de las Bases del Régimen local* ja *Decreto Real nº 781/1986 Texto Refundido Régimen local* nojalla.

— *Canal de Isabel II. Ley de la Comunidad Autónoma de Madrid de 20 de diciembre de 1984.*

— *Mancomunidad de los Canales de Taibilla, Ley de 27 de abril de 1946.*

RANSKA

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä seuraavien säännösten tai määräysten nojalla:

dispositions générales sur les régies, code les communes L 323-1 à L 328-8, R 323-1 à R 323-6 (dispositions générales sur les régies); tai

code de communes L 323-8 R 323-4 (régies directes (ou de fait)); tai

décret-loi 28 décembre 1926, règlement d'administration publique du 17 février 1930, code des communes L 323-10 à L 323-13, R 323-75 à 323-132 (régies à simple autonomie financière); tai

code des communes L 323-9, R 323-7 à R 323-74, décret du 19 octobre 1959 (régies à personnalité morale et à autonomie financière); tai

code des communes L 324-1 à L 324-6, R 324-1 à R 324-13 (gestion déléguée, concession et affermage); tai

jurisprudence administrative, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (gérance); tai

code des communes R 324-6, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (régie intéressée); tai

circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (exploitation aux risques et périls); tai

décret du 20 mai 1955, loi du 7 juillet 1983 sur les sociétés d'économie mixte (participation à une société d'économie mixte); tai

code des communes L 322-1 à L 322-6, R 322-1 à R 322-4 (dispositions communes aux régies, concessions et affermagés).

IRLANTI

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Local Government (Sanitary Services) Act 1878 to 1964* nojalla.

ITALIA

Yksiköt, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578* ja *Decreto del P.R. n. 902 del 4 ottobre 1986* nojalla.

Ente Autonomo Acquedotto Pugliese, joka on perustettu *RDL 19 ottobre 1919, n. 2060* nojalla.

Ente Acquedotti Siciliani, joka on perustettu *leggi regionali 4 settembre 1979, n. 2/2* e *9 agosto 1980, n. 81* nojalla.

Ente Sardo Acquedotti e Fognature, joka on perustettu *legge 5 giugno 1963 n. 9* nojalla.

LUXEMBURG

Paikalliset vedenjakelusta vastaavat viranomaiset.

Kuntien yhteenliittymät, jotka tuottavat ja jakelevat vettä ja jotka on perustettu *loi du 14 février 1900 concernant la création des syndicats de communes telle qu'elle a été modifiée et complétée par la loi du 23 décembre 1958 et par la loi du 29 juillet 1981* nojalla ja *loi du 31 juillet 1962 ayant pour objet le renforcement de l'alimentation en eau potable du grand-duché du Luxembourg à partir du réservoir d'Esch-sur-Sûre* nojalla.

ALANKOMAAT

Yksiköt, jotka tuottavat ja jakelevat vettä *Waterleidingwet van 6 april 1957*, sellaisena kuin se on muutettuna *wetten van 30 juni 1967, 10 september 1973, 23 juni 1976, 30 september 1981, 25 januari 1984, 29 januari 1986*, nojalla.

PORTUGALI

Empresa Pública das guas Livres, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Decreto-Lei n.º 190/81 de 4 de Julho de 1981* nojalla.

Paikalliset viranomaiset, jotka tuottavat tai jakelevat vettä.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Water companies, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Water Acts 1945 and 1989* nojalla.

Central Scotland Water Development Board, joka tuottaa vettä ja *Water Authorities*, jotka tuottavat tai jakelevat vettä *Water (Scotland) Act 1980* nojalla.

Department of the Environment for Northern Ireland, joka vastaa veden tuotannosta ja jakelusta *Water and Sewerage (Northern Ireland) Order 1973* nojalla.

LIITE II

SÄHKÖN TUOTANTO, SIIRTO TAI JAKELU

BELGIA

Yksiköt, jotka tuottavat, siirtävät tai jakelevat sähköä *article 5: Des régies communales et intercommunales de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique* nojalla.

Yksiköt, jotka siirtävät tai jakelevat sähköä *loi relative aux intercommunales du 22 décembre 1986* nojalla.

Ebes, Intercom, Unerg ja muut yksiköt, jotka tuottavat, siirtävät tai jakelevat sähköä ja joille on myönnetty yksinoikeus jakeluun *article 8 — Les concessions communales et intercommunales de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique* nojalla.

Société publique de production d'électricité (SPE).

TANSKA

Yksiköt, jotka tuottavat tai siirtävät sähköä § 3, *stk. 1, lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 607 af 17. december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesområde* nojalla myönnetyn lisenssin nojalla.

Yksiköt, jotka jakelevat sähköä § 3, *stk. 2, lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 607 af 17. december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesområde ja lov om elektriske stærkstrømsanlæg, jf. lov bekendtgørelse nr. 669 af 28. december 1977* 10 — 15 artiklan (nojalla myönnetyn pakkolunastusoikeuden) nojalla.

SAKSA

Yksiköt, jotka tuottavat, siirtävät tai jakelevat sähköä § 2 *Absatz 2 Gesetz zur Förderung der Energiewirtschaft (Energiewirtschaftsgesetz) vom 13. Dezember 1935* nojalla, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna *Gesetz vom 19. Dezember 1977*, ja automaattinen sähköntuotanto, jos siihen sovelletaan direktiiviä siten kuin 2 artiklan 5 kohdassa säädetään.

KREIKKA

Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, julkinen sähköyhtiö, joka on perustettu 2 päivänä elokuuta 1950 annetun lain 1468 *Περί ιδρύσεως Δημόσιας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού* nojalla ja joka toimii lain 57/85: *Δομή, ρόλος και τρόπος διοίκησης και λειτουργίας της κοινωνικοποιημένης Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού* nojalla.

ESPANJA

Yksiköt, jotka tuottavat, siirtävät tai jakelevat sähköä *Decreto de 12 de marzo de 1954* 1 artiklan nojalla, jolla on hyväksytty sähköasennuksia koskevasta hallinnollisesta lupamenettelystä annettu *Reglamento de verificaciones eléctricas y regularidad en el suministro de Energía* ja *Decreto 2617/1966, de 20 de octubre*.

Red Eléctrica de España SA, joka on perustettu *Real Decreto 91/1985 de 23 de enero* nojalla.

RANSKA

Électricité de France, joka on perustettu ja toimii *loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz* nojalla.

Yksiköt (*sociétés d'économie mixte* tai *régies*), jotka jakelevat sähköä ja joita tarkoitetaan *loi 48/1260 du 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz* 23 artiklassa.

Compagnie nationale du Rhône.

IRLANTI

The Electricity Supply Board (ESB), joka on perustettu ja toimii *Electricity Supply Act 1927* nojalla.

ITALIA

Ente nazionale per l'energia elettrica, joka on perustettu *legge n. 1643, 6 dicembre 1962*, hyväksytty *Decreto n. 1720, 21 dicembre 1965*, nojalla.

Yksiköt, jotka toimivat *legge 6 dicembre 1962, n. 1643* 4, 5 tai 8 artiklan nojalla myönnetyn yksinoikeuden nojalla — *Istituzione dell'Ente nazionale per la energia elettrica e trasferimento ad esso delle imprese sercenti le industrie elettriche*.

Yksiköt, jotka toimivat *Decreto del Presidente della Repubblica del 18 marzo 1965, n. 342* 20 artiklan nojalla myönnetyn yksinoikeuden nojalla — *Norme integrative della legge 6 dicembre 1962, n. 1643 e norme relative al coordinamento e all'esercizio delle attività elettriche esercitate da enti ed imprese diverse dell'Ente nazionale per l'energia Elettrica*.

LUXEMBURG

Compagnie grand-ducale d'électricité de Luxembourg, joka tuottaa tai jakelee sähköä *convention du 11 novembre 1927 concernant l'établissement et l'exploitation des réseaux de distribution d'énergie électrique dans le grand-duché du Luxembourg approuvée par la loi du 4 janvier 1928* nojalla.

Société électrique de l'Our (SEO).

Syndicat de Communes SIDOR.

ALANKOMAAT

Elektriciteitsproduktie Oost-Nederland.

Elektriciteitsbedrijf Utrecht-Noord-Holland-Amsterdam (UNA).

Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland (EZH).

Elektriciteitsproduktiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ).

Provinciale Zeeuuse Energie Maatschappij (PZEM).

Samenwerkende Elektriciteitsbedrijven (SEP).

Yksiköt, jotka jakelevat sähköä maakunnallisten viranomaisten *Provinciewet* mukaisesti myöntämän toimiluvan (*vergunning*) nojalla.

PORTUGALI

Electricidade de Portugal (EDP), joka on perustettu *Decreto-Lei n.º 502/76 de 30 de Junho de 1976* nojalla.

Paikallisten viranomaisten osastot, jotka jakelevat sähköä *artigo 1.º — Decreto-Lei n.º 344-B/82 de 1 de Setembro de 1982* nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna *Decreto-Lei n.º 297/86 de 19 de Setembro de 1986*.

Yksiköt, jotka tuottavat sähköä *Decreto Lei n.º 189/88 de 27 de Maio de 1988* nojalla.

Decreto Lei n.º 189/88 de 27 de Maio de 1988 nojalla toimivat sähkön itsenäiset tuottajat.

Empresa de Electricidade dos Acores — EDA, EP, joka on perustettu *Decreto Regional n.º 16/80 de 21 de Agosto de 1980* nojalla.

Empresa de Electricidade da Madeira, EP, joka on perustettu *Decreto-Lei n.º 12/74 de 17 de Janeiro de 1974* nojalla ja josta on säädetty *Decreto-Lei n.º 31/79 de 24 de Fevereiro de 1979* ja *Decreto-Lei n.º 91/79 de 19 de Abril de*.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Central Electricity Generating Board ja *Area Electricity Boards*, jotka tuottavat, siirtävät tai jakelevat sähköä *Electricity Act 1947* ja *Electricity Act 1957* nojalla.

North of Scotland Hydro-Electricity Board (NSHB), joka tuottaa, siirtää ja jakelee sähköä *Electricity (Scotland) Act 1979* nojalla.

South of Scotland Electricity Board (SSEB), joka tuottaa, siirtää tai jakelee sähköä *Electricity (Scotland) Act 1979* nojalla.

Northern Ireland Electricity Service (NIES), joka on perustettu *Electricity Supply (Northern Ireland) Order 1972* nojalla.

LIITE III

KAASUN TAI LÄMMÖN SIIRTO TAI JAKELU

BELGIA

Distrigaz SA joka toimii *loi du 29 juillet 1983* nojalla.

Yksiköt, jotka siirtävät kaasua *loi du 12 avril 1965*, sellaisena kuin se on muutettuna *loi du 28 juillet 1987*, nojalla myönnetyn toimiluvan tai yksinoikeuden nojalla.

Yksiköt, jotka jakelevat kaasua ja toimivat *loi relative aux intercommunales du 22 décembre 1986* nojalla.

Paikalliset viranomaiset tai näiden yhteenliittymät, jotka jakelevat lämpöä.

TANSKA

Dansk Olie og Naturgas A/S, joka toimii *bekendtgørelse nr. 869 af 18. juni 1979 om eneretsbevilling til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas* nojalla myönnetyn erityisen oikeuden nojalla.

Yksiköt, jotka toimivat *lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning* nojalla.

Yksiköt, jotka jakelevat kaasua tai lämpöä *lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 330 af 29. juni 1983 IV luvun* nojalla myönnetyn toimiluvan nojalla.

Yksiköt, jotka siirtävät kaasua *bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter* (putkistojen asentaminen mannerjalustalle hiilivetyjen siirtoa varten) nojalla myönnetyn toimiluvan nojalla.

SAKSA

Yksiköt, jotka siirtävät tai jakelevat kaasua § 2 Absatz 2 *Gesetz zur Förderung der Energiewirtschaft vom 13. Dezember 1935 (Energiewirtschaftsgesetz)* mukaisesti, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 19 päivänä joulukuuta 1977 annetulla lailla.

Paikalliset viranomaiset tai näiden yhteenliittymät, jotka jakelevat lämpöä.

KREIKKA

DEP, joka siirtää tai jakelee kaasua ministeriön päätöksen 2583/1987 (Ανάθεση στη Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου αρμοδιοτήτων σχετικών με το φυσικό αέριο) Σύσταση της ΔΕΠΑ ΑΕ (Δημόσια Επιχείρηση Αερίου, Ανώνυμος Εταιρεία) nojalla.

Ateenan kunnallinen kaasuyhtiö S.A. *DEFA*, joka siirtää ja jakelee kaasua.

ESPANJA

Yksiköt, jotka toimivat *Ley nº 10 de 15 de junio de 1987* nojalla.

RANSKA

Société nationale des gaz du Sud-Ouest, joka siirtää kaasua.

Gaz de France, joka on perustettu ja toimii *loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz* nojalla.

Yksiköt (*sociétés d'économie mixte tai régies*), jotka jakelevat sähköä ja joita tarkoitetaan *loi 48/1260 du 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz* 23 artiklassa

Compagnie française du méthane, joka siirtää kaasua.

Paikalliset viranomaiset tai näiden yhteenliittymät, jotka jakelevat lämpöä.

IRLANTI

Irish Gas Board, joka toimii *Gas Act 1976 to 1987* nojalla ja muut Statuten soveltamisalaan kuuluvat yksiköt.

Dublin Corporation, joka jakelee lämpöä.

ITALIA

SNAM ja *SGM e Montedison*, jotka siirtävät kaasua.

Yksiköt, jotka jakelevat kaasua *Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 ja Decreto del P.R. n. 902 del 4 ottobre 1986* nojalla.

Yksiköt, jotka jakelevat lämpöä *Legge n. 308 del 29 maggio 1982* 10 artiklan nojalla — (*norme sul contenimento dei consumi energetici, lo sviluppo delle fonti rinnovabili di energia, l'esercizio di centrali elettriche alimentate con combustibili diversi dagli idrocarburi*).

Paikalliset viranomaiset tai näiden yhteenliittymät, jotka jakelevat lämpöä.

LUXEMBURG

Société de transport de gaz SOTEG SA.

Gaswierk Esch-Uelzecht SA.

Service industriel de la commune de Dudelange.

Service industriel de la commune de Luxembourg.

Paikalliset viranomaiset tai näiden yhteenliittymät, jotka jakelevat lämpöä.

ALANKOMAAT

NV Nederlandse Gasunie

Yksiköt, jotka siirtävät tai jakelevat kaasua paikallisten viranomaisten *Gemeentewet* nojalla myöntämän lisenssin (*vergunning*) nojalla.

Paikalliset ja alueelliset viranomaiset, jotka siirtävät tai jakelevat kaasua *Gemeentewet* ja *Provinciewet* nojalla.

Paikalliset viranomaiset tai näiden yhteenliittymät, jotka jakelevat lämpöä.

PORTUGALI

Decreto Lei n.º 346-A/88 de 29 de Setembro de 1988 nojalla toimiva *Petroquímica e Gás de Portugal (EP)*.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

British Gas PLC ja muut *Gas Act 1986* nojalla toimivat yksiköt.

Paikalliset viranomaiset tai näiden yhteenliittymät, jotka jakelevat lämpöä *Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976* nojalla.

Electricity Boards, jotka jakelevat lämpöä *Electricity Act 1947* nojalla.

LIITE IV

ÖLJYN TAI KAASUN ETSINTÄ JA TALTEENOTTO

Yksiköt, joille on myönnetty toimilupa, lupa, lisenssi tai yksinoikeus öljyn ja kaasun etsintään tai talteenottoon seuraavan lainsäädännön nojalla:

BELGIA

Loi du 1er mai 1939 complétée par l'arrêté royal n° 83 du 28 novembre 1939 sur l'exploration et l'exploitation du pétrole et du gaz.

Arrêté royal du 15 novembre 1919.

Arrêté royal du 7 avril 1953.

Arrêté royal du 15 mars 1960 (loi au sujet de la plate-forme continentale du 15 juin 1969).

Arrêté de l'exécutif régional wallon du 29 septembre 1982.

Arrêté de l'exécutif flamand du 30 mai 1984.

TANSKA

Lov nr. 293 af 10. juni 1981 om anvendelse af Danmarks undergrund.

Lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 1. maj 1979.

SAKSA

Bundesberggesetz vom 13. August 1980, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 12 päivänä helmikuuta 1990.

KREIKKA

DEP EKYn (Περί ιδρύσεως Δημοσίας Επιχειρήσεως Πετραλαίων) perustamisesta annettu laki 87/1975

ESPANJA

Ley sobre Investigación y Explotación de Hidrocarburos de 27 de junio de 1974 ja sen soveltamisesta annetut asetukset.

RANSKA

Code minier (décret 56-838 du 16 août 1956), sellaisena kuin se on muutettuna loi 56-1327 du 29 décembre 1956, l'ordonnance 58-1186 du 10 décembre 1958, le décret 60-800 du 2 août 1960, la 77-620 du 16 juin 1977, le décret 80-204 du 11 mars 1980.

IRLANTI

Continental Shelf Act 1960.

Petroleum and Other Minerals Development Act 1960.

Ireland Exclusive licensing terms 1975.

Revised licensing terms 1987.

Petroleum (Production) Act (NI) 1964.

ITALIA

Legge 10 febbraio 1953, n. 136.

Legge 11 gennaio 1957, n. 6, sellaisena kuin se on muutettuna legge 21 luglio 1967, n. 613.

LUXEMBURG

—

ALANKOMAAT

Mijnwet nr. 285 van 21 april 1810.

Wet opsporing delfstoffen nr. 258 van 3 mei 1967.

Mijnwet continentaal plat 1965, nr. 428 van 23 september 1965.

PORTUGALI

Merenpinnan yläpuoliset alueet:

Decreto-Lei n° 543/74 de 16 de Outubro de 1974, n° 168/77 de 23 de Abril de 1977, n° 266/80 de 7 de Agosto de 1980, n° 174/85 de 21 de Maio de 1985 ja Despacho n° 22 de 15 de Marco de 1979.

Merenpinnan alapuoliset alueet:

Decreto-Lei n° 47973 de 30 de Setembro de 1967, n° 49369 de 11 de Novembro de 1969, n° 97/71 de 24 de Marco de 1971, n° 96/74 de 13 de Marco de 1974, n° 266/80 de 7 de Agosto de 1980, n° 2/81 de 7 de Janeiro de 1981 ja n° 245/82 de 22 de Junho de 1982.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Petroleum Production Act 1934 as extended by the Continental Shelf Act 1964.

Petroleum (Production) Act (Northern Ireland) 1964.

LIITE V

HIILEN TAI MUIDEN KIINTEIDEN POLTTOAINEIDEN ETSINTÄ JA TALTEENOTTO

BELGIA

Yksiköt, jotka etsivät tai ottavat talteen hiiltä tai muita kiinteitä polttoaineita *arrêté du Régent du 22 août 1948 ja loi du 22 avril 1980* nojalla.

TANSKA

Yksiköt, jotka etsivät tai ottavat talteen hiiltä tai muita kiinteitä polttoaineita *lovbekendtgørelse nr. 531 af 10. oktober 1984* nojalla.

SAKSA

Yksiköt, jotka etsivät tai ottavat talteen hiiltä tai muita kiinteitä polttoaineita *Bundesberggesetz vom 13. August 1980*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 12 päivänä helmikuuta 1990, nojalla.

KREIKKA

Julkinen sähköyhtiö Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού joka etsii tai ottaa talteen hiiltä tai muita kiinteitä polttoaineita vuoden 1973 kaivoslain, sellaisena kuin se on muutettuna 27 päivänä huhtikuuta 1976 annetulla lailla, nojalla.

ESPANJA

Yksiköt, jotka etsivät tai ottavat talteen hiiltä tai muita kiinteitä polttoaineita *Ley 22/1973, de 21 de julio, de Minas*, sellaisena kuin se on muutettuna *Ley 54/1980 de 5 de noviembre* ja *Real Decreto Legislativo 1303/1986, de 28 de junio*, nojalla.

RANSKA

Yksiköt, jotka etsivät tai ottavat talteen hiiltä tai muita kiinteitä polttoaineita *code minier (décret 58-863 du 16 août 1956)*, sellaisena kuin se on muutettuna *loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 et arrêté du 11 mars 1980*, nojalla.

IRLANTI

Bord na Mona.

Yksiköt, jotka etsivät tai ottavat talteen hiiltä *Minerals Development Acts, 1940 to 1970* nojalla.

ITALIA

Carbo Sulcis SpA.

LUXEMBURG

—

ALANKOMAAT

—

PORTUGALI

Empresa Carbonífera do Douro.

Empresa Nacional de Urânio.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

British Coal Corporation (BCC), joka on perustettu *Coal Industry Nationalization Act 1946* nojalla.

Yksiköt, jotka toimivat BCC:n *Coal Industry Nationalization Act 1946* nojalla myöntämän lisenssin nojalla.

Yksiköt, jotka etsivät tai ottavat talteen kiinteitä polttoaineita *Mineral Development Act (Northern Ireland) 1969* nojalla.

LIITE VI

RAUTATIEPALVELUJEN ALAN HANKINTAYKSIKÖT

BELGIA

Société nationale des chemins de fer belges/Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

TANSKA

Danske Statsbaner (DSB)

Yksiköt, jotka toimivat /on perustettu *lov nr. 295 af 6. juni 1984 om privatbanerne, jf. lov nr. 245 af 6. august 1977* nojalla.

SAKSA

Deutsche Bundesbahn

Muut yksiköt, jotka tarjoavat rautatiepalveluja yleisölle *Allgemeines Eisenbahngesetz vom 29. März 1951 § 2 Abs. 1* mukaisesti.

KREIKKA

Kreikan rautatieorganisaatio (OSE). Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ).

ESPANJA

Red Nacional de Los Ferrocarriles Españoles.

Ferrocarriles de Vía Estrecha (FEVE).

Ferrocarriles de la Generalitat de Catalunya (FGC).

Eusko Trenbideak (Bilbao).

Ferrocarriles de la Generalitat Valenciana (FGV).

RANSKA

Société nationale des chemins de fer français ja muut *réseaux ferroviaires ouverts au public*, joita tarkoitetaan *loi d'orientation des transports intérieurs du 30 décembre 1982, titre II, chapitre 1er du transport ferroviaire.*

IRLANTI

Iarnrod Éireann (Irish Rail).

ITALIA

Ferrovie dello Stato

Yksiköt, jotka tarjoavat rautatiepalveluja yleisölle ja toimivat *Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447* 10 artiklaan perustuvan yksinoikeuden nojalla, *che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'Industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.*

Yksiköt, jotka toimivat valtion erityislainsäädännön *Titolo XI, Capo II, Sezione Ia del Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili* nojalla myöntämän yksinoikeuden nojalla.

Yksiköt, jotka tarjoavat rautatiepalveluja yleisölle *legge 14 giugno 1949, n. 410 — Concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione* 14 artiklaan perustuvan yksinoikeuden nojalla.

Yksiköt tai paikalliset viranomaiset, jotka tarjoavat rautatiepalveluja yleisölle *legge 2 agosto 1952, n. 1221 — Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione* 14 artiklaan perustuvan yksinoikeuden nojalla.

LUXEMBURG

Chemins de fer luxembourgeois (CFL).

ALANKOMAAT

Nederlandse Spoorwegen NV.

PORTUGALI

Caminhos de Ferro Portugueses.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

British Railways Boards.

Northern Ireland Railways.

LIITE VII

KAUPUNKIRAUTATIE-, RAITIOTIE-, JOHDINAUTO- TAI LINJA-AUTOPALVELUJEN
ALAN HANKINTAYKSIKÖT

BELGIA

Société nationale des chemins de fer vicinaux (SNCV)/Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (NMB).

Yksiköt, jotka tarjoavat kuljetuspalveluja yleisölle SNCV:n kanssa *arrêté du 30 décembre 1946 relatif aux transports rémunérés de voyageurs par route effectués par autobus et par autocars* 16 ja 21 artiklan nojalla tehdyn sopimuksen nojalla.

Société des transports intercommunaux de Bruxelles (STIB),

Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Antwerpen (MIVA),

Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Gent (MIVG),

Société des transports intercommunaux de Charleroi (STIC),

Société des transports intercommunaux de la région liégeoise (STIL),

Société des transports intercommunaux de l'agglomération verviétoise (STIAV), ja muut yksiköt, jotka on perustettu 22 päivänä helmikuuta 1962 annetun *loi relative à la création de sociétés de transports en commun urbains/Wet betreffende de oprichting van maatschappijen voor stedelijk gemeenschappelijk vervoer* nojalla.

Yksiköt, jotka tarjoavat kuljetuspalveluja yleisölle STIB:n kanssa *arrêté royal 140 du 30 décembre 1982 relatif aux mesures d'assainissement applicables à certains organismes d'intérêt public dépendant du ministère des communications* 10 artiklan nojalla tehdyn sopimuksen nojalla tai muiden yksiköiden kanssa 11 artiklan nojalla tehdyn sopimuksen nojalla.

TANSKA

Danske Statsbaner (DSB)

Yksiköt, jotka tarjoavat yleisölle linja-autopalveluja (*almindelig rutekørsel*) *lov nr. 115 af 29. marts 1978 om buskørsel* nojalla myönnetyn toimiluvan nojalla.

SAKSA

Yksiköt, jotka tarjoavat yleisölle paikallisia kuljetuspalveluja (*Öffentlichen Personennahverkehr*) *Personenbeförderungsgesetz vom 21. März 1961*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 25 päivänä heinäkuuta 1989, nojalla myönnetyn toimiluvan nojalla.

KREIKKA

Ηλεκτροκίνητα Λεωφορεία Περιοχής Αθηνών-Πειραιώς, Ateenan—Pireuksen alueen sähköbussikuljetukset, jotka toimivat asetuksen 768/1970 ja lain 588/1977 nojalla.

Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών-Πειραιώς, Ateenan—Pireuksen sähköratakuljetukset, jotka toimivat lakien 352/1976 ja 588/1977 nojalla.

Επιχείρηση Αστικών Συγκοινωνιών, Kaupunkiliikenneyritys, joka toimii lain 588/1977 nojalla.

Κοινό Ταμείο Εισπράξεως Λεωφορείων, Yhteinen linja-autojen kuittirahasto, joka toimii asetuksen 102/1973 nojalla.

ΡΟΔΑ (Δημοτική Επιχείρηση Λεωφορείων Ρόδου) Roda—Rhodoksen kunnallinen linja-autoyhtiö.

Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης, Thessalonikin kaupungin kuljetusorganisaatio, joka toimii asetuksen 3721/1957 ja lain 716/1980 nojalla.

ESPANJA

Yksiköt, jotka tarjoavat linja-autopalveluja yleisölle *Ley de Régimen local* 71 artiklan nojalla.

Corporación metropolitana de Madrid.

Corporación metropolitana de Barcelona.

Yksiköt, jotka tarjoavat linja-autopalveluja yleisölle *Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987* 71 artiklan nojalla.

Yksiköt, jotka tarjoavat kaupungeissa tai kaupunkien välillä linja-autopalveluja yleisölle *Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987* 113—118 artiklan nojalla.

FEVE, RENFE (tai *Empresa Nacional de Transportes de Viajeros por Carretera*), jotka tarjoavat linja-autopalveluja yleisölle *Disposiciones adicionales, Primera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 julio de 1957* nojalla.

Yksiköt, jotka tarjoavat linja-autopalveluja yleisölle *Disposiciones Transitorias, Tercera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1957* nojalla.

RANSKA

Yksiköt, jotka tarjoavat kuljetuspalveluja yleisölle *loi 82-1153 du 30 décembre 1982 (transports intérieurs, orientation)* 7-II artiklan nojalla.

Régie autonome des transports parisiens, Société nationale des chemins de fer français, APTR, ja muut yksiköt, jotka tarjoavat kuljetuspalveluja yleisölle *syndicat des transports parisiens* myöntämän toimiluvan nojalla, joka perustuu *ordonnance de 1959 et ses d'application relatifs à l'organisation des transports de voyageurs dans la région parisienne*.

IRLANTI

Iarnrod Éireann (Irish Rail).

Bus Éireann (Irish Bus).

Bus Átha Cliath (Dublin Bus).

Yksiköt, jotka tarjoavat kuljetuspalveluja yleisölle muutetun *Road Transport Act 1932* nojalla.

ITALIA

Yksiköt, jotka tarjoavat kuljetuspalveluja yleisölle yksinoikeuden nojalla, joka on myönnetty *Legge 28 settembre 1939, n. 1822 — Disciplina degli autoservizi di linea (autolinee per viaggiatori, bagagli e pacchi agricoli in regime di concessione all'industria privata)* — 1 artiklan nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna *Decreto del Presidente della Repubblica 28 giugno 1955, n. 771 45* artiklalla.

Yksiköt, jotka tarjoavat kuljetuspalveluja yleisölle *Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 — Approvazione del Testo unico della legge sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province* 1 artiklan 15 alakohdan nojalla.

Yksiköt, jotka toimivat *Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili* 242 tai 256 artiklan nojalla myönnetyn yksinoikeuden nojalla.

Yksiköt, jotka toimivat *Legge 14 giugno 1949, n. 410, concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione* 14 artiklan nojalla myönnetyn yksinoikeuden nojalla.

Yksiköt, jotka toimivat *Legge 2 agosto 1952, n. 1221 — Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione* 14 artiklan nojalla myönnetyn yksinoikeuden nojalla.

LUXEMBURG

Chemins de fer luxembourgeois (CFL).

Service communal des autobus municipaux de la ville de Luxembourg.

Transports intercommunaux du canton d'Esch-sur-Alzette (TICE).

Linja-autoyritykset, jotka toimivat *règlement grand-ducal du 3 février 1978 concernant les conditions d'octroi de autorisations d'établissement et d'exploitation des services de transports routiers réguliers de personnes rémunérées* nojalla.

ALANKOMAAT

Yksiköt, jotka tarjoavat kuljetuspalveluja yleisölle *Wet Personenvervoer van 12 maart 1987 II luvun (Openbaar vervoer)* nojalla.

PORTUGALI

Rodoviária Nacional, EP.

Companhia Carris de ferro de Lisboa.

Metropolitano de Lisboa, EP.

Servicos de Transportes Colectivos do Porto.

Servicos Municipalizados de Transporte do Barreiro.

Servicos Municipalizados de Transporte de Aveiro.

Servicos Municipalizados de Transporte de Braga.

Servicos Municipalizados de Transporte de Coimbra.

Servicos Municipalizados de Transporte de Portalegre.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Yksiköt, jotka tarjoavat linja-autopalveluja yleisölle *London Regional Transport Act 1984* nojalla.

Glasgow Underground.

Greater Manchester Rapid Transit Company.

Docklands Light Railway.

London Underground Ltd.

British Railways Board.

Tyne and Wear Metro.

LIITE VIII

LENTOKENTTÄALAN HANKINTAYKSIKÖT

BELGIA

Régie des voies aériennes, jotka on perustettu *arrêté-loi du 20 novembre 1946 portant création de la régie des voies aériennes*, sellaisena kuin se on muutettuna *arrêté royal du 5 octobre 1970 portant refonte du statut de la régle des voies aériennes*, nojalla.

TANSKA

Lentokentät, jotka toimivat *artikel 55, stk. 1, i lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 408 af 11. september 1985* nojalla myönnetyn toimiluvan nojalla.

SAKSA

Lentokentät, sellaisena kuin ne on määritelty *Absatz 2 Nr. 1 der Luftverkehrsulassungsordnung vom 19. März 1979* 38 artiklassa, *zuletzt geändert durch die Verordnung vom 21. Juli 1986*.

KREIKKA

Lentokentät, jotka toimivat siviili-ilmailupalvelujen tarjoamisesta annetun lain 517/1931 (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)) nojalla.

Kansainväliset lentokentät, jotka toimivat presidentin antaman asetuksen 647/981 nojalla.

ESPANJA

Lentokentät, joita ylläpitää *Aeropuertos Nacionales* ja jotka toimivat *Real Decreto 278/1982 de 15 de octubre de 1982* nojalla.

RANSKA

Aéroports de Paris, jotka toimivat *titre V, articles L 251-1 à 252-1 du code de l'aviation civile* nojalla.

Aéroport de Bâle — Mulhouse, joka on perustettu *convention franco-suisse du 4 juillet 1949* nojalla.

Lentokentät, sellaisina kuin ne on määritelty *article L 270-1 du code de l'aviation civile*.

Lentokentät, jotka toimivat *cabier de charges type d'une concession d'aéroport, décret du 6 mai 1955* nojalla.

Lentokentät, jotka toimivat *convention d'exploitation, article L/221, code de l'aviation civile* nojalla.

IRLANTI

Dublinin, Corkin ja Shannonin lentokentät, joita ylläpitää *Aer Rianta — Irish Airports*.

Lentokentät, jotka toimivat *Air Navigation and Transport Act No 40 /1936, Transport Fuel and Power (Transfer of Departmental Administration Functions Order) 1959 (SI No 125 of 1959) and the Air Navigation (Aerodromes and Visual Ground Aids) Order 1970 (SI No 291 of 1970)* nojalla myönnetyn *Public use License* nojalla.

ITALIA

Kansalliset siviililentokentät (*aerodromi civili istituti dallo Stato*), jotka toimivat *Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327 692* artiklan nojalla.

Yksiköt, jotka tarjoavat lentokenttäpalveluja *Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327 694* artiklan nojalla myönnetyn yksinoikeuden nojalla.

LUXEMBURG

Aéroport de Findel.

ALANKOMAAT

Siviililentokentät, jotka toimivat 15 päivänä tammikuuta 1958 (stbld. 47) annetun *Luchtvaartwet*, sellaisena kuin se on muutettuna 7 päivänä kesäkuuta 1978, 18 artiklan nojalla.

PORTUGALI

Lentokentät, joita ylläpitää *Aeropostos de Navegao Aérea (ANA)*, *EP Decreto-Lei n.º 246/79* nojalla.

Aeroporto de Funchal ja *Aeroporto de Porto Santo*, siten kuin säädetään *Decreto-Lei n.º 284/81* nojalla.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Lentokentät, joita ylläpitää *British Airports Authority plc*.

Lentokentät, joilla on *public limited companiesin (plc)* asema ja jotka toimivat *Airports Act 1986* nojalla.

LIITE IX

MERI- TAI SISÄVESISATAMIEN TAIKKA MUIDEN TERMINAALIPALVELUJEN ALAN
HANKINTAYKSIKÖT

BELGIA

Société anonyme du canal et des installations maritimes de Bruxelles.

Port autonome de Liège.

Port autonome de Namur.

Port autonome de Charleroi.

Port de la ville de Gand.

Compagnie des installations maritimes de Bruges — Maatschappij der Brugse haveninrichtingen.

Société intercommunale de la rive gauche de l'Escaut — Intercommunale maatschappij van de linker Scheldeoever (Port d'Anvers).

Port de Nieuwport.

Port d'Ostende.

TANSKA

Satamat, sellaisena kuin ne on määritelty I—III *bekendtgørelse nr. 604 af 16. december 1985 om hvilke havne der er omfattet af lov om trafikhavne, jf. lov nr. 239 af 12. maj 1976 om trafikhavne*, 1 artiklassa.

SAKSA

Alueellisten viranomaisten (*Länder, Kreise, Gemeinden*) kokonaan tai osittain omistamat merisatamat.

Sisävesisatamat, joihin sovelletaan *Wassergesetze der Länder* nojalla *Hafenordnung*.

KREIKKA

Pireuksen satama (Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς), joka on perustettu poikkeuslailla 1559/1950 ja lailla 1630/1951.

Thessalonikin satama (Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης), joka on perustettu asetuksella N.A. 2251/1953.

Muut satamat, joihin sovelletaan presidentin antamaa asetusta 649/1977 (N.A. 649/1977) *Εποπτεία, οργάνωση λειτουργίας, διοικητικός έλεγχος λιμένων* (satamien johto, toimintojen organisointi ja hallinnollinen valvonta).

ESPANJA

Puerto de Huelva, joka on perustettu *Decreto de 2 de octubre de 1969, n° 2380/69* nojalla. *Puertos y Faros. Otorga Régimen de Estatuto de Autonomía al Puerto de Huelva.*

Puerto de Barcelona, joka on perustettu *Decreto de 25 de agosto de 1978, n° 2407/78* nojalla. *Puertos y Faros. Otorga al de Barcelona Régimen de Estatuto de Autonomía.*

Puerto de Bilbao, joka on perustettu *Decreto de 25 de agosto de 1978, n° 2048/78* nojalla. *Puertos y Faros. Otorga al de Bilbao Régimen de Estatuto de Autonomía.*

Puerto de Valencia, joka on perustettu *Decreto de 25 de agosto de 1978, n° 2409/78* nojalla. *Puertos y Faros. Otorga al de Valencia Régimen de Estatuto de Autonomía.*

Juntas de Puertos, jotka toimivat *Ley 27/68 de 20 de junio de 1968* nojalla. *Puertos y Faros. Juntas de Puertos y Estatutos de Autonomía* ja *Decreto de 9 de abril de 1970, n° 1350/70. Juntas de Puertos. Reglamento.*

Satamat, joita ylläpitää *Comisión Administrativa de Grupos de Puertos*, jotka toimivat *Ley 27/68 de 20 de junio de 1968, Decreto 1958/78 de 23 de junio de 1978* ja *Decreto 571/81 de 6 de mayo de 1981* nojalla.

Satamat, jotka on mainittu *Real Decreto 989/82 de 14 de mayo de 1982. Puertos. Clasificación de los de interés general.*

RANSKA

Port autonome de Paris, joka on perustettu *loi 68/917 du 24 octobre 1968 relative au port autonome de Paris* nojalla.

Port autonome de Strasbourg, joka on perustettu *convention du 20 mai 1923 entre l'État et la ville de Strasbourg relative à la constitution du port rhénan de Strasbourg et à l'exécution de travaux d'extension de ce port* nojalla, hyväksyttynä *loi du 26 avril 1924* nojalla.

Muut sisävesisatamat, jotka on perustettu tai joita ylläpidetään *décret 69-140 du 6 février 1969 relatif aux concessions d'outillage public dans les ports maritimes* 6 artiklan (*navigation intérieure*) nojalla.

Ports autonomes, jotka toimivat *articles L 111-1 et suivants, code des ports maritimes* nojalla.

Ports non autonomes, jotka toimivat *articles R 121-1 et suivants, code des ports maritimes* nojalla.

Alueellisten viranomaisten (*départements*) ylläpitämät satamat, tai satamat, jotka toimivat alueellisten viranomaisten (*départements*) *loi 86-663 du 22 juillet 1983 complétant la loi 83-8 du 7 janvier 1983 relative à la répartition des compétences entre les communes, départements et l'État* 6 artiklan nojalla myöntämän yksinoikeuden nojalla.

IRLANTI

Satamat, jotka toimivat *Harbour Acts 1946 to 1976* nojalla.

Dun Laoghairen satama, joka toimii *State Harbours Act 1924* nojalla.

Rosslare Harbour'n satama, joka toimii *Finguard and Rosslare Railways and Harbours Act 1899* nojalla.

ITALIA

Kansalliset satamat ja muut satamat, joita ylläpitää *Capitaneria di Porto Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 32* nojalla.

Itsenäiset satamat (*enti portuali*), jotka on perustettu *Codice della Navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327 19* artiklan nojalla annetulla erityislainsäädännöllä.

LUXEMBURG

Port de Mertert, joka on perustettu ja toimii *loi du 22 juillet 1963 relative à l'aménagement et à l'exploitation d'un port fluvial sur la Moselle* nojalla.

ALANKOMAAT

Havenbedrijven, jotka on perustettu ja toimivat *Gemeentewet van 29 juni 1851* nojalla.

Havenschap Vlissingen, joka on perustettu *wet van 10 september 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Vlissingen* nojalla.

Havenschap Terneuzen, joka on perustettu *wet van 8 april 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Terneuzen* nojalla.

Havenschap Delfzijl, joka on perustettu *wet van 31 juli 1957 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Delfzijl* nojalla.

Industrie- en havenschap Moerdijk, joka on perustettu *gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Industrie- en havenschap Moerdijk van 23 oktober 1970* nojalla, hyväksyttynä *Koninklijke Besluit nr. 23 van 4 maart 1972* nojalla.

PORTUGALI

Porto de Lisboa, joka on perustettu *Decreto Real de 18 de Fevereiro de 1907* nojalla ja toimii *Decreto-Lei n.º 36976 de 20 de Julho de 1948* nojalla.

Porto do Douro e Leixes, joka on perustettu *Decreto-Lei n.º 36977 de 20 de Julho de 1948* nojalla.

Porto de Sines, joka on perustettu *Decreto-Lei n.º 508/77 de 14 de Dezembro de 1977* nojalla.

Portos de Setúbal, Aveiro, Figueira da Foz, Viana do Castelo, Portimo e Faro, jotka toimivat *Decreto-Lei n.º 37754 de 18 de Fevereiro de 1950* nojalla.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Harbour Authorities, joita tarkoitetaan *the Harbours Act 1964* 57 artiklassa ja jotka tarjoavat satamapalveluja merikuljetuksille tai sisävesikuljetuksille.

LIITE X

TELETOIMINNAN ALAN HANKINTAYKSIKÖT

BELGIA

Régie des télégraphes et des téléphones. Regie van Telegrafie en Telefonie

TANSKA

Kjøbenhavns Telefon Aktieselskab

Jydsk Telefon

Fyns Telefon

Statens Teletjeneste

Tele Sønderjylland

SAKSA

Deutsche Bundespost — Telekom.

Mannesmann — Mobilfunk GmbH

KREIKKA

OTE/Hellenic Telecommunications Organization

ESPANJA

Compañía Telefónica Nacional de España

RANSKA

Direction générale des télécommunications

Transpac

Telecom service mobile

Société française de radiotéléphonie

IRLANTI

Telecom Éireann

ITALIA

Amministrazione delle poste e delle telecomunicazioni

Azienda di Stato per i servizi telefonici.

Società italiana per l'esercizio telefonico SpA

Italcable

Telespazio SpA

LUXEMBURG

Administration des postes et télécommunications

ALANKOMAAT

Koninklijke PTT Nederland NV et ses filiales⁽¹⁾

PORTUGALI

Telefones de Lisboa e Porto sa

Companhia Portuguesa Rádio Marconi

Correios e Telecomunicações de Portugal

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

British Telecommunications plc

Mercury Communications Ltd

City of Kingston upon Hull

Racal Vodafone

Telecoms Securior Cellular Radio Ltd (Cellnet)

⁽¹⁾ Paitsi PTT Post BV.

LIITE XI

EUROOPAN YHTEISÖJEN TOIMIALALUOKITUSTA VASTAAVA AMMATTIALALUETTELO

Luokat	Ryhmät	Alaryhmät ja kohdat	Kuvaus
50			TALONRAKENNUS JA MAANRAKENNUS
	500		Yleinen talonrakennus- ja maanrakennustyö (ilman erityistä määrittelyä) ja purkamistyö
		500.1	Yleinen talonrakennus- ja maanrakennustyö (ilman erityistä määrittelyä)
		500.2	Purkamistyö
	501		Asuntojen, toimistotalojen, sairaaloiden ja muiden sekä asuinkäyttöön että muuhun käyttöön tarkoitettujen rakennusten rakentaminen
		501.1	Yleinen rakennusurakointi
		501.2	Katonrakennus
		501.3	Savupiippujen, paisto- ja polttouunien rakentaminen
		501.4	Vesi- ja kosteuseristyksien tekeminen
		501.5	Ulkoseinien korjaus ja ylläpito (uudelleenrappaus, puhdistus jne.)
		501.6	Rakennustelineiden pystytys ja purkaminen
		501.7	Muut rakennustyöhön liittyvät, erikoistumista vaativat työt (muun muassa puusepäntyö)
	502		Maanrakennustyö; teiden, siltojen, rautateiden ym. rakentaminen
		502.1	Yleinen maanrakennustyö
		502.2	Maansiirto (kaivuutyö)
		502.3	Siltojen, tunnelien ja kuilujen rakentaminen; poraukset
		502.4	Vesirakennustyö (joet, liikennekanavat, satamat, juoksutuskanavat, sulut, padot)
		502.5	Tienrakennus (mukaan lukien erikoistuminen lentokenttien ja kiitoratojen rakentamiseen)
		502.6	Erikoistuminen veteen liittyvään rakennustyöhön (so. maan kasteluun ja kuivaukseen, vesihuoltoon, jäteveden poistoon, viemäröintiin jne.)
		502.7	Muun maanrakennustyön erikoisalat
	503		Asennustyö (kaluste- ja kiinteät asennustyöt)
		503.1	Yleinen asennustyö
		503.2	Kaasu- ja putkiasennus, saniteettitilojen asennustyöt
		503.3	Lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteiden asennustyö (keskuslämmitys, ilmastointi, tuuletus)
		503.4	Lämpöeritys, äänen- ja värinänvaimennuseristys
		503.5	Sähköasennustyö
		503.6	Antennien, ukkosenjohdattimien, puhelimien jne. asennustyö
	504		Rakennusten viimeistelytyö
		504.1	Yleinen rakennusten viimeistelytyö
		504.2	Rappaus
		504.3	Saumaus, etupäässä kokoamisen tai asennuksen jälkeen tehtävä (muun muassa parkettilattioiden asentaminen)
		504.4	Maalaus, ikkunoiden asennus ja tapetointi
		504.5	Laatoitus ja muu lattioiden ja seinien päällystys
		504.6	Muu rakennusten viimeistelytyö (takkojen rakentaminen jne.)

LIITE XII

A. AVOIN MENETTELY

1. Hankintayksikön nimi, osoite, sähköosoite, puhelin-, teleksi- ja telekopionumero.
2. Sopimuslaji (tavaranhankinta, rakennusurakka tai palveluhankinta; mainittava, onko kyseessä puitesopimus).
Liitteessä XVI A tai XVI B tarkoitetun palvelun pääluokka ja sen kuvaus (CPC-luokitus).
3. Toimitus-, toteutus- tai suorituspaikka.
4. Tavaranhankinnoissa ja rakennusurakoissa:
 - a) Toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä;
tai
toimitettavien suoritteiden luonne ja laajuus sekä rakennusurakan yleiset ominaisuudet.
 - b) Tieto siitä, voivatko toimittajat tehdä tarjouksia osasta tavaranhankintaa ja/tai koko tavaranhankinnasta. Jos sopimuksen kohteena oleva rakennusurakka tai sitä koskeva sopimus on jaettu osiin, eri osien suuruusluokka ja mahdollisuus tehdä tarjous yhdestä tai useammasta osasta taikka niistä kaikista.
 - c) Rakennusurakoita koskevissa sopimuksissa:
tiedot rakennusurakan tai sopimuksen kohteesta, jos näihin kuuluu myös hankkeiden suunnittelu.
5. Palveluhankinnoissa:
 - a) Tieto siitä, onko palvelun suorittaminen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla varattu tietyille ammattikunnalle.
 - b) Viittaus lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin.
 - c) Tieto siitä, onko oikeushenkilöiden mainittava palvelun suorittamisesta vastaavan henkilöstön nimet ja ammatillinen pätevyys.
 - d) Tieto siitä, voivatko palvelujen suorittajat tehdä tarjouksia osasta kyseisiä palveluja.
6. Lupa yhden tai useamman vaihtoehdon esittämiseen.
7. Poikkeus eurooppalaisten eritelmien käytöstä 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
8. Toimitus- tai toteutusaika taikka palveluhankintaa koskevan sopimuksen voimassaoloaika.
9. a) Osoite, josta sopimusasiakirjoja ja täydennysasiakirjoja voi pyytää.
b) Näistä asiakirjoista mahdollisesti perittävän maksun suuruus ja maksamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.
10. a) Määräaika tarjousten vastaanottamiselle.
b) Osoite, johon tarjoukset on toimitettava.
c) Yksi tai useampi kieli, jolla tarjoukset on laadittava.
11. a) Henkilöt, jotka mahdollisesti saavat olla läsnä tarjousten avaustilaisuudessa.
b) Avaustilaisuuden päivä, kellonaika ja osoite.
12. Mahdollisesti vaadittavat takuut ja vakuudet.
13. Tärkeimmät rahoitusta ja maksuja koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja/tai viittaukset säännöksiin, joihin ne sisältyvät.
14. Sopimuspuoleksi valittavalta tavarantoimittajien, urakoitsijoiden tai palvelujen suorittajien ryhmittymältä mahdollisesti vaadittava oikeudellinen muoto.
15. Sopimuspuoleksi valittavalta tavarantoimittajalta, urakoitsijalta tai palvelujen suorittajalta vaadittavat taloudelliset ja tekniset vähimmäisedellytykset.
16. Aika, jonka tarjoajan on pidettävä tarjouksensa voimassa.
17. Sopimuksen tekemisen perusteet. Muut perusteet kuin alin hinta on mainittava, jos ne eivät käy ilmi sopimusasiakirjoista.
18. Muut tiedot.
19. Viittaus mahdolliseen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistuun kausittaiseen ennakoilmoitukseen, johon sopimus liittyy.
20. Päivä, jona hankintayksikkö on lähettänyt ilmoituksen.
21. Päivä, jona Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on vastaanottanut ilmoituksen (mainitun toimiston annettava).

B. RAJOITETTU MENETTELY

1. Hankintayksikön nimi, osoite, sähköosoite, puhelin-, teleksi- ja telekopionumero.
2. Sopimuslaji (tavaranhankinta, rakennusurakka tai palveluhankinta; mainittava, onko kyseessä puitesopimus).
Liitteessä XVI A tai XVI B tarkoitettun palvelun pääluokka ja sen kuvaus (CPC-luokitus).
3. Toimitus-, toteutus- tai suorituspaikka.
4. Tavaranhankinnoissa ja rakennusurakoissa:
 - a) Toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä;
tai
toimitettavien suoritteiden luonne ja laajuus sekä rakennusurakan yleiset ominaisuudet.
 - b) Tieto siitä, voivatko toimittajat tehdä tarjouksia osasta tavaranhankintaa ja/tai koko tavaranhankinnasta. Jos sopimuksen kohteena oleva rakennusurakka tai sitä koskeva sopimus on jaettu osiin, eri osien suuruusluokka ja mahdollisuus tehdä tarjous yhdestä tai useammasta osasta taikka niistä kaikista.
 - c) Rakennusurakoita koskevissa sopimuksissa:
tiedot rakennusurakan tai sopimuksen kohteesta, jos näihin kuuluu myös hankkeiden suunnittelu.
5. Palveluhankinnoissa:
 - a) Tieto siitä, onko palvelun suorittaminen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla varattu tietyille ammattikunnalle.
 - b) Viittaus lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin.
 - c) Tieto siitä, onko oikeushenkilöiden mainittava palvelun suorittamisesta vastaavan henkilöstön nimet ja ammatillinen pätevyys.
 - d) Tieto siitä, voivatko palvelujen suorittajat tehdä tarjouksia osasta kyseisiä palveluja.
6. Lupa yhden tai useamman vaihtoehdon esittämiseen.
7. Poikkeus eurooppalaisten eritelmien käytöstä 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
8. Toimitus- tai toteutusaika taikka palveluhankintaa koskevan sopimuksen voimassaoloaika.
9. Sopimuspuoleksi valittavalta tavarantoimittajien, urakoitsijoiden tai palvelujen suorittajien ryhmittymältä mahdollisesti vaadittava oikeudellinen muoto.
10. a) Määräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle.
b) Osoite, johon osallistumishakemukset on toimitettava.
c) Yksi tai useampi kieli, jolla osallistumishakemukset on laadittava.
11. Tarjouspyyntöjen viimeinen lähetyspäivä.
12. Mahdollisesti vaadittavat takuut ja vakuudet.
13. Tärkeimmät rahoitusta ja maksuja koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja/tai viittaukset säännöksiin, joihin ne sisältyvät.
14. Tavarantoimittajan, urakoitsijan tai palvelujen suorittajan omaa asemaa koskevat tiedot sekä tältä vaadittavat taloudelliset ja tekniset vähimmäisedellytykset.
15. Sopimuksen tekemisen perusteet, jos ne eivät käy ilmi tarjouspyynnöstä.
16. Muut tiedot.
17. Viittaus mahdolliseen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistuun kausittaiseen ennakkoilmoitukseen, johon sopimus liittyy.
18. Päivä, jona hankintayksikkö ovat lähettänyt ilmoituksen.
19. Päivä, jona Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on vastaanottanut ilmoituksen (mainitun toimiston annettava).

C. NEUVOTTELUMENETTELY

1. Hankintayksikön nimi, osoite, sähköosoite, puhelin-, teleksi- ja telekopionumero.
2. Sopimuslaji (tavaranhankinta, rakennusurakka tai palveluhankinta; mainittava, onko kyseessä puitesopimus).
Liitteessä XVI A tai XVI B tarkoitettun palvelun pääluokka ja sen kuvaus (CPC-luokitus).
3. Toimitus-, toteutus- tai suorituspaikka.
4. Tavaranhankinnoissa ja rakennusurakoissa:
 - a) Toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä;
tai
toimitettavien suoritteiden luonne ja laajuus sekä rakennusurakan yleiset ominaisuudet.
 - b) Tieto siitä, voivatko toimittajat tehdä tarjouksia osasta tavaranhankintaa ja/tai koko tavaranhankinnasta. Jos sopimuksen kohteena oleva rakennusurakka tai sitä koskeva sopimus on jaettu osiin, eri osien suuruusluokka ja mahdollisuus tehdä tarjous yhdestä tai useammasta osasta taikka niistä kaikista.
 - c) Rakennusurakoita koskevilla sopimuksilla:
tiedot rakennusurakan tai sopimuksen kohteesta, jos näihin kuuluu myös hankkeiden suunnittelu.
5. Palveluhankinnoissa:
 - a) Tieto siitä, onko palvelun suorittaminen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla varattu tietyille ammattikunnalle.
 - b) Viittaus lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin.
 - c) Tieto siitä, onko oikeushenkilöiden mainittava palvelun suorittamisesta vastaavan henkilöstön nimet ja ammatillinen pätevyys.
 - d) Tieto siitä, voivatko palvelujen suorittajat tehdä tarjouksia osasta kyseisiä palveluja.
6. Poikkeus eurooppalaisten eritelmien käytöstä 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
7. Toimitus- tai toteutusaika taikka palveluhankintaa koskevan sopimuksen voimassaoloaika.
8. a) Viimeinen päivä, jona osallistumishakemuksia otetaan vastaan.
b) Osoite, johon osallistumishakemukset on toimitettava.
c) Yksi tai useampi kieli, jolla osallistumishakemukset on laadittava.
9. Mahdollisesti vaadittavat takuut tai vakuudet.
10. Tärkeimmät rahoitusta ja maksuja koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja/tai viittaukset säännöksiin, joihin ne sisältyvät.
11. Sopimuspuoleksi valittavalta tavarantoimittajien, urakoitsijoiden tai palvelujen suorittajien ryhmittymältä mahdollisesti vaadittava oikeudellinen muoto.
12. Tavarantoimittajan, urakoitsijan tai palvelujen suorittajan omaa asemaa koskevat tiedot sekä sopimuspuoleksi valittavalta vaadittavat taloudelliset ja tekniset vähimmäisedellytykset.
13. Mahdollisten hankintayksikön jo valitsemien tavarantoimittajien, urakoitsijoiden tai palvelujen suorittajien nimet ja osoitteet.
14. Päivä(t), jolloin samasta sopimuksesta on mahdollisesti aikaisemmin julkaistu ilmoitus *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.
15. Muut tiedot.
16. Viittaus mahdolliseen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistuu kausittaiseen ennakkoilmoitukseen, johon sopimus liittyy.
17. Päivä, jona hankintayksikkö on lähettänyt ilmoituksen.
18. Päivä, jona Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on vastaanottanut ilmoituksen (mainitun toimiston annettava).

*LIITE XIII***ILMOITUS KELPUUTTAMISJÄRJESTELMÄSTÄ**

1. Hankintayksikön nimi, osoite, sähköosoite, puhelin-, teleksi- ja telekopionumero.
 2. Kelpuuttamisjärjestelmän tarkoitus.
 3. Osoite, josta voi saada kelpuuttamisjärjestelmän säännöt (jos eri osoite kuin 1 kohdassa).
 4. Tarvittaessa kelpuuttamisjärjestelmän voimassaoloaika.
-

LIITE XIV

KAUSITTAINEN ENNAKKOILMOITUS

A. *Tavaranhankintoja koskevia sopimuksia varten:*

1. Hankintayksikön nimi, osoite, sähköosoite, puhelin-, teleksi- ja telekopionumero tai samat tiedot erillisestä lisätietoja antavasta palveluyksiköstä.
2. Toimitettavien suoritteiden tai tuotteiden luonne ja määrä tai arvo.
3. a) Arvioitu päivä, jona sopimuksen tekomenettely(t) aloitetaan (jos tiedossa).
b) Valittu sopimuksen tekomenettely.
4. Muut tiedot (esimerkiksi tieto siitä, julkaistaanko kilpailua koskeva ilmoitus myöhemmin).
5. Päivä, jona hankintayksiköt ovat lähettäneet ilmoituksen.
6. Päivä, jona Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on vastaanottanut ilmoituksen (mainitun toimiston annettava).

B. *Rakennusurakoita koskevia sopimuksia varten:*

1. Hankintayksikön nimi, osoite, sähköosoite, puhelin-, teleksi- ja telekopionumero.
2. a) Rakennuspaikka.
b) Suoritteiden luonne ja laajuus, rakennusurakan tai siihen liittyvien osaurakoiden pääasialliset ominaisuudet.
c) Toimitettavien suoritteiden ennakoidut kustannukset.
3. a) Valittu sopimuksen tekomenettely.
b) Päivä, jona sopimuksen tekomenettely(t) aiotaan aloittaa.
c) Päivä, jona rakennustyöt aiotaan aloittaa.
d) Rakennusurakan toteuttamiselle suunniteltu aikataulu.
4. Rakennusurakan rahoitus- ja hinnantarkistusehdot.
5. Muut tiedot (esimerkiksi tieto siitä, julkaistaanko kilpailua koskeva ilmoitus myöhemmin).
6. Päivä, jona hankintayksiköt ovat lähettäneet ilmoituksen.
7. Päivä, jona Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on vastaanottanut ilmoituksen (mainitun toimiston annettava).

C. *Palveluhankintoja koskevia sopimuksia varten:*

1. Hankintayksikön nimi, osoite, sähköosoite, puhelin-, teleksi- ja telekopionumero tai samat tiedot erillisestä lisätietoja antavasta palveluyksiköstä.
2. Hankintojen suunniteltu yhteisarvo kussakin liitteessä XVI A mainitussa palvelujen pääluokassa.
3. a) Arvioitu päivä, jona sopimuksen tekomenettely(t) aloitetaan (jos tiedossa).
b) Valittu sopimuksen tekomenettely.
4. Muut tiedot (esimerkiksi tieto siitä, julkaistaanko kilpailua koskeva ilmoitus myöhemmin).
5. Päivä, jona hankintayksiköt ovat lähettäneet ilmoituksen.
6. Päivä, jona Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on vastaanottanut ilmoituksen (mainitun toimiston annettava).

LIITE XV

TEHTYJÄ SOPIMUKSIA KOSKEVA ILMOITUS

I Tiedot, jotka on tarkoitettu julkaistaviksi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*

1. Hankintayksikön nimi ja osoite.
2. Sopimuslaji (tavaranhankinta, rakennusurakka tai palveluhankinta; mainittava, onko kyseessä puitesopimus).
3. Vähintään yhteenvedonomainen kuvaus kyseisistä tuotteista, rakennustöistä tai palveluista.
4. a) Tapa, jolla kilpailusta on ilmoitettu (ilmoitus kelpuuttamisjärjestelmästä; kausittainen ennakkoilmoitus; tarjouspyyntö).
- b) Viittaus ilmoituksen julkaisemiseen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.
- c) Jos sopimukset on tehty ilman kilpailua, maininta sovelletusta 20 artiklan 2 kohdan tai 16 artiklan säännöksestä.
5. Noudatettu sopimuksen tekomenettely (avoin, rajoitettu tai neuvottelumenettely).
6. Vastaanotettujen tarjoutien lukumäärä.
7. Päivä, jona sopimus on tehty.
8. Hinta, joka on maksettu 20 artiklan 2 kohdan j alakohdan mukaisista poikkeuksellisen edullisista hankinnoista.
9. Yhden tai useamman sopimuspuoleksi valitun tavarantoimittajan, urakoitsijan tai palvelujen suorittajan nimi ja osoite.
10. Maininta siitä, onko sopimus mahdollisesti jaettu tai voidaanko se jakaa alihankintoihin.
11. Vapaaehtoisesti annettavat tiedot:
 - mahdollisesti alihankintana kolmansille annettava sopimuksen osuus ja sen arvo,
 - sopimuksen tekemisen perusteet,
 - maksettu hinta (tai hintaluokka).

II Tiedot, joita ei ole tarkoitettu julkaistaviksi

12. Tehtyjen sopimusten lukumäärä (jos sopimus on jaettu usean tavarantoimittajan kesken).
13. Kunkin tehdyn sopimuksen arvo.
14. Tuotteen tai palvelun alkuperämaa (yhteisöalkuperä tai muu kuin yhteisöalkuperä, jälkimmäisessä tapauksessa maittain eriteltynä).
15. Onko sovellettu 18 artiklan 6 kohdassa säädettyjä poikkeuksia eurooppalaisten eritelmien soveltamisesta? Jos on, mitä?
16. Mitä sopimuksen tekemisen perustetta on käytetty (taloudellisesti edullisinta tarjousta, alinta hintaa, 35 artiklassa sallittuja perusteita)?
17. Onko sopimus tehty 34 artiklan 3 kohdan nojalla vaihtoehtoisen tarjouksen esittäneen tarjoajan kanssa?
18. Onko tarjouksia hylätty poikkeuksellisen edullisina 34 artiklan 5 kohdan mukaisesti?
19. Päivä, jona hankintayksiköt ovat lähettäneet ilmoituksen.
20. Jos sopimusten kohteena ovat liitteessä XVI B esitetyt palvelut, hankintaviranomaisen suostumus ilmoituksen julkaisemiselle (24 artiklan 3 kohta).

LIITE XVI B

PALVELUT, JOITA TARKOITETAAN 16 ARTIKLASSA

Päälouokka	Kuvaus	CPC-viitenumero
17	Hotelli- ja ravintolapalvelut	64
18	Rautatieliikenteen palvelut	711
19	Vesiliikenteen palvelut	72
20	Liikenteeseen liittyvät ja sitä avustavat palvelut	74
21	Lakiasian palvelut	861
22	Työn ja työvoiman välityspalvelut	872
23	Etsivä- ja turvallisuuspalvelut (paitsi panssariautopalvelut)	873 (paitsi 87304)
24	Koulutuspalvelut ja ammatilliset koulutuspalvelut	92
25	Terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut	93
26	Virkistys-, kulttuuri- ja urheilupalvelut	96
27	Muut palvelut	

*LIITE XVII***SUUNNITTELUKILPAILUA KOSKEVA ILMOITUS**

1. Hankintayksiköiden nimet, osoitteet, puhelinnumerot, sähköosoitteet, teleksi- ja telekopionumerot sekä samat tiedot palveluyksiköstä, josta on saatavissa täydennysasiakirjoja.
2. Hankkeen kuvaus
3. Suunnittelukilpailun laji: avoin tai rajoitettu.
4. Avoimessa suunnittelukilpailussa: määräaika hankesuunnitelmien vastaanottamiselle.
5. Rajoitetussa suunnittelukilpailussa:
 - a) osallistujien suunniteltu tarkka tai likimääräinen lukumäärä
 - b) mahdollisesti jo valittujen osallistujien nimet
 - c) osallistujien valintaperusteet
 - d) määräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle.
6. Tieto siitä, onko osallistuminen mahdollisesti rajattu tietylle ammattikunnalle.
7. Hankkeiden arviointiperusteet.
8. Mahdollisesti valittujen tuomariston jäsenten nimet.
9. Tieto siitä, onko tuomariston päätös hankintayksikköä sitova.
10. Mahdollisesti jaettavien palkintojen lukumäärä ja arvo.
11. Tiedot kaikille osallistujille mahdollisesti maksettavista rahasummista.
12. Tieto siitä, saavatko palkittujen hankesuunnitelmien tekijät ottaa vastaan lisäsovimuksia.
13. Muut tiedot.
14. Päivä, jona ilmoitus on lähetetty.
15. Päivä, jona Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on vastaanottanut ilmoituksen.

*LIITE XVIII***SUUNNITTELUKILPAILUJEN TULOKSET**

1. Hankintayksiköiden nimet, osoitteet, puhelinnumerot, sähköosoitteet, teleksi- ja telekopionumerot.
 2. Hankkeen kuvaus.
 3. Osallistujien kokonaislukumäärä.
 4. Ulkomaisten osallistujien lukumäärä.
 5. Suunnittelukilpailun voittaja(t).
 6. Mahdolliset palkinnot.
 7. Muut tiedot.
 8. Viittaus suunnittelukilpailua koskevaan ilmoitukseen.
 9. Päivä, jona ilmoitus on lähetetty.
 10. Päivä, jona Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on vastaanottanut ilmoituksen.
-